

Naziv plana: **IZMJENE I DOPUNE
PROSTORNOG PLANA
UREĐENJA OPĆINE
PROLOŽAC**

TEKSTUALNI I GRAFIČKI DIO, OBVEZNI PRILOZI

OVAJ ELABORAT JE SASTAVNI DIO ODLUKE O DONOŠENJU
IZMJENA I DOPUNA PROSTORNOG PLANA UREĐENJA
OPĆINE **PROLOŽAC**
„Službeni glasnik Općine Proložac“, broj 4. od 04. studenog 2014.god.

KLASA: 350-02/14-02/01
URBROJ: 2129-03/14-02-1
Sućuraj, 03. studenog 2014. godine

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA
OPĆINA PROLOŽAC
Općinsko vijeće Općine Proložac

Predsjednik Općinskog vijeća

Josip Stojić, dipl.oec.

Naručitelj: **OPĆINA PROLOŽAC**

Izrađivač: **URBOS** doo Split
biro za prostorno planiranje, urbanizam i zaštitu okoliša

Split, studeni 2014. godine

Naziv plana:

**IZMJENE I DOPUNE
PROSTORNOG PLANA
UREĐENJA OPĆINE
PROLOŽAC**

Naručitelj: **OPĆINA PROLOŽAC**

Mate Lasić, načelnik

.....

Izrađivač: **URBOS** doo Split

biro za prostorno planiranje, urbanizam i zaštitu okoliša

direktor: Gordana Radman, dipl.ing.arh.

.....

RADNI TIM

Gordana Radman, dipl.ing.arh., odgovorni voditelj

.....

Maja Madiraca, dipl.oec.

dr.sc.Zoran Radman, znanstveni suradnik

Ivana Bubić, dipl.oec.

Larisa Bačić, dipl.ing.građ.

Jelena Borota, dipl.ing.arh.

Mislav Madiraca, stud.oec.

SADRŽAJ

ODLUKA O DONOŠENJU IZMJENA I DOPUNA PROSTORNOG PLANA UREĐENJA OPĆINE PROLOŽAC

- i Izvod iz upisa u sudski registar poduzeća URBOS doo Split*
- ii Suglasnost Ministarstva prostornog uređenja za upis u sudski registar poduzeća URBOS doo Split*
- iii Rješenje o upisu u Imenik ovlaštenih arhitekata Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu za odgovornu osobu u poduzeću URBOS doo Split (Gordana Radman, dipl.ing.arh.)*
- iv Imenovanje odgovornog voditelja*

A TEKSTUALNI DIO

ODREDBE ZA PROVOĐENJE

B GRAFIČKI DIO

1.	KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
2.1	CESTOVNI PROMET Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
2.2	ENERGETSKI SUSTAVI Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
2.3	VODNO-GOSPODARSTVENI SUSTAVI Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
2.4	POŠTA I TELEKOMUNIKACIJE Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
3.1	PRIRODNA I GRADITELJSKA BAŠTINA Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
3.2	PODRUČJA POSEBNIH OGRANIČENJA U KORIŠTENJU Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
3.3	EKOLOŠKA MREŽA Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
4.	GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA IZDVOJENA GRAĐEVINSKA PODRUČJA IZVAN NASELJA	1:5.000
4a.	GRAĐEVINSKA PODRUČJA (mreža listova) (područja posebnih uvjeta i ograničenja korištenja)	1:25.000

C	OBVEZNI PRILOZI
----------	------------------------

1. **OBRAZLOŽENJE IZMJENA I DOPUNA PROSTORNOG PLANA**
2. **STRUČNE PODLOGE NA KOJIMA SE TEMELJE PROSTORNO PLANSKA RJEŠENJA**
3. **POPIS SEKTORSKIH DOKUMENATA I PROPISA KOJE JE BILO POTREBNO POŠTIVATI U NJEGOVOJ IZRADI**
4. **ZAHTJEVI I MIŠLJENJA IZ ČLANKA 79., 94. i 98. ZAKONA O PROSTORNOM UREĐENJU I GRADNJI**
5. **IZVJEŠĆA O PRETHODNOJ I JAVNOJ RASPRAVI**
6. **EVIDENCIJA POSTUPKA IZRADA I DONOŠENJA IZMJENA I DOPUNA PROSTORNOG PLANA**
7. **SAŽETAK ZA JAVNOST**

A TEKSTUALNI DIO

ODREDBE ZA PROVOĐENJE

B GRAFIČKI DIO

1.	KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
2.1	CESTOVNI PROMET Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
2.2	ENERGETSKI SUSTAVI Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
2.3	VODNO-GOSPODARSTVENI SUSTAVI Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
2.4	POŠTA I TELEKOMUNIKACIJE Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
3.1	PRIRODNA I GRADITELJSKA BAŠTINA Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
3.2	PODRUČJA POSEBNIH OGRANIČENJA U KORIŠTENJU Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
3.3	EKOLOŠKA MREŽA Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
4.	GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA IZDVOJENA GRAĐEVINSKA PODRUČJA IZVAN NASELJA	1:5.000
4a.	GRAĐEVINSKA PODRUČJA (mreža listova)	1:25.000

C	OBVEZNI PRILOZI
----------	------------------------

1. **OBRAZLOŽENJE IZMJENA I DOPUNA PROSTORNOG PLANA**
2. **STRUČNE PODLOGE NA KOJIMA SE TEMELJE PROSTORNO PLANSKA RJEŠENJA**
3. **POPIS SEKTORSKIH DOKUMENATA I PROPISA KOJE JE BILO POTREBNO POŠTIVATI U NJEGOVOJ IZRADI**
4. **ZAHTJEVI I MIŠLJENJA IZ ČLANKA 79., 94. i 98. ZAKONA O PROSTORNOM UREĐENJU I GRADNJI**
5. **IZVJEŠĆA O PRETHODNOJ I JAVNOJ RASPRAVI**
6. **EVIDENCIJA POSTUPKA IZRADI I DONOŠENJA IZMJENA I DOPUNA PROSTORNOG PLANA**
7. **SAŽETAK ZA JAVNOST**

4. ZAHTJEVI I MIŠLJENJA

Zahtjevi temeljem članka 79. Zakona o prostornom uređenju i gradnji
„Narodne novine“, broj 76/07, 38/09, 55/11, 90/11 i 50/12.

Mišljenja temeljem članka 94. Zakona o prostornom uređenju i gradnji
„Narodne novine“, broj 76/07, 38/09, 55/11, 90/11 i 50/12.

Mišljenje i suglasnost temeljem članka 98. Zakona o prostornom uređenju i gradnji

„Narodne novine“, broj 76/07, 38/09, 55/11, 90/11 i 50/12.

5. IZVJEŠĆA O PRETHODNOJ I JAVNOJ RASPRAVI

6. EVIDENCIJA POSTUPKA IZRADI I DONOŠENJA IZMJENA I DOPUNA PROSTORNOG PLANA UREĐENJA OPĆINE PROLOŽAC

Odluka o izradi Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja općine Proložac („Službeni glasnik Općine Proložac“, broj 02/12.)

ODLUKA O IZRADI IZMJENA I DOPUNA PROSTORNOG PLANA UREĐENJA OPĆINE PROLOŽAC	„Službeni glasnik Općine Proložac“, broj 02/12.
DOPIS TIJELIMA I OSOBAMA ODREĐENIM POSEBNIM PROPISIMA RADI DAVANJA ZAHTJEVA ZA IZRADU PLANA	29.06.2012.
OBAVIJEST JAVNOSTI O IZRADI PLANA sukladno članku 82. Zakona u prostornom uređenju i gradnji	29.06.2012. Slobodna Dalmacija (dnevni tisak)
UTVRĐIVANJE PRIJEDLOGA PLANA ZA JAVNU RASPRAVU sukladno članku 84. Zakona	05.10.2012. 16.09.2013. 01.07.2014.
OBJAVA JAVNE RASPRAVE sukladno članku 86. Zakona	12.10.2012. “ Slobodna Dalmacija“ (dnevni tisak) 04.10.2013. “ Slobodna Dalmacija“ (dnevni tisak) 09.07.2014. “ Slobodna Dalmacija“ (dnevni tisak)
POSEBNA OBAVIJEST O JAVNOJ RASPRAVI sukladno članku 87. Zakona	05.10.2012. 16.09.2013. 01.07.2014.
JAVNA RASPRAVA sukladno članku 88. Zakona	22.10.2012. do 07.11.2012. 24.10.2013. do 21.10.2013. 16.07.2014. do 23.07.2014.
JAVNO IZLAGANJE sukladno članku 89. Zakona	26.10.2012.
KRAJNI ROK ZA DOSTAVU PRIMJEDBI sukladno članku 86. Zakona	07.11.2012. 21.10.2013. 23.07.2014.
IZVJEŠĆE O JAVNOJ RASPRAVI sukladno članku 91. i 92. Zakona	07.11.2012. 06.11.2013. 08.08.2014.
DOSTAVA NACRTA KONAČNOG PRIJEDLOGA PLANA TIJELIMA I OSOBAMA ODREĐENIM POSEBNIM PROPISIMA sukladno članku 94. Zakona	10.11.2012. 10.11.2013. 10.08.2014.

KRAJNI ROK ZA DAVANJE MIŠLJENJA NA NACRTA KONAČNOG PRIJEDLOGA PLANA sukladno članku 94. Zakona	10.12.2012. 10.12.2013. 10.09.2014.
UTVRĐIVANJE KONAČNOG PRIJEDLOGA PLANA sukladno članku 95. Zakona	10.10.2014.
ZAHTJEV ŽUPANIJSKOM ZAVODU RADI ISHOĐENJA MIŠLJENJA NA KONAČNI PRIJEDLOG PLANA sukladno članku 98. Zakona	16.10.2014.
MIŠLJENJE ŽUPANIJSKOG ZAVODA NA KONAČNI PRIJEDLOG PLANA sukladno članku 97. Zakona	23.10.2014.
ZAHTJEV ŽUPANU RADI ISHOĐENJA SUGLASNOSTI NA KONAČNI PRIJEDLOG PLANA sukladno članku 98. Zakona	23.10.2014.
SUGLASNOST ŽUPANA NA KONAČNI PRIJEDLOG PLANA sukladno članku 98. Zakona	27.10.2014.
UPUĆIVANJE PISANE OBAVIJESTI SUDIONICIMA JAVNE RASPRAVE sukladno članku 96. Zakona	28.10.2014.
DONOŠENJE PLANA OD STRANE OPĆINSKOG VIJEĆA sukladno članku 100. Zakona	03.11.2014.
OBJAVA PLANA U SLUŽBENOM GLASILU sukladno članku 101. Zakona	04.11.2014.
DOSTAVA PLANA sukladno članku 63. Zakona	

IZVOD IZ PROSTORNOG PLANA SPLITSKO DALMATINSKE ŽUPANIJE

1.	KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
2.1	CESTOVNI PROMET Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
2.2	ENERGETSKI SUSTAVI Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
2.3	VODNO-GOSPODARSTVENI SUSTAVI Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
2.4	POŠTA I TELEKOMUNIKACIJE Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
3.1	PRIRODNA I GRADITELJSKA BAŠTINA Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
3.2	PODRUČJA POSEBNIH OGRANIČENJA U KORIŠTENJU Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
3.3	EKOLOŠKA MREŽA Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000

GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA

4.	GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA
IZDVOJENA GRAĐEVINSKA PODRUČJA IZVAN NASELJA	1:5.000
4a.	GRAĐEVINSKA PODRUČJA (mreža listova)	1:25.000

ODREDBE ZA PROVOĐENJE

Članak 1.

- (1) Ovom odlukom donose se Izmjene i dopune prostornog plana uređenja Općine Proložac („Službeni glasnik Općine Proložac“, broj 05/06.), u daljnjem tekstu: Prostorni plan.
- (2) Prostorni plan se izrađuje sukladno Odluci o izradi izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja općine Proložac („Službeni glasnik Općine Proložac“, broj 2/12.).

Članak 2.

- (1) Prostorni plan obuhvaća izmjene i dopune tekstualnog dijela (Odredbe za provođenje) i grafičkog dijela te Obrazloženje Prostornog plana.
- (2) Izrada Prostornog plana ima za cilj:
- utvrđivanje s Prostornim planom Splitsko dalmatinske županije;
 - usklađivanje sa Zakonom o prostornom uređenju i drugim propisima;
 - preispitivanje odredbi za provođenje koje su se u provedbi pokazale nedovoljno preciznim ili neadekvatnim (npr. građevine za gospodarsku namjenu, potreba izrade urbanističkih planova, ostale odredbe za provođenje kojima se osigurava bolja provedba Prostornog plana i dr.),
 - izmjena građevinskog područja naselja i to:
 - definiranje lokacije novog groblja kod sv. Nikole,
 - definiranje građevinskog područja naselja na predjelu Budim,
 - definiranje prostora za gradnju vjetroparka na predjelu Proložac Gornji,
 - prenamjena gospodarske (poslovne) namjene K1 u mješovitu namjenu za razvoj naselja Šumet te preoblikovanje drugih zone gospodarske namjene,
 - omogućavanje gradnje ugostiteljsko turističkih sadržaja bez smještaja unutra planirane gospodarske zone (K1),
 - izmjene (preoblikovanje i proširenje) građevinskog područja naselja,
 - preispitivanje planirane cestovne mreže i dopuna već provjerenim i/ili izvedenim trasama cesta,
 - usklađivanje sa zahtjevima javnopravnih tijela sukladno Zakonu o prostornom uređenju,
 - usklađivanje s primjedbama, očitovanjima i mišljenjima iz javna rasprave a kojima se pridonosi kvalitetnijem uređenju prostora i poboljšanju uvjeta života i rada stanovnika,
 - preispitivanje broja i obuhvata obveznih urbanističkih planova uređenja.

Članak 3.

Prostorni plan je sadržan u elaboratu „Izmjene i dopune prostornog plana uređenja općine Proložac“ izrađen od URBOS-a doo Split (broj elaborata: 581/12.), koji se sastoji od:

A. Tekstualni dio:

ODREDBE ZA PROVOĐENJE

B. Grafički dio:

1. KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA	
Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
2. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI	
2.1 CESTOVNI PROMET	
Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
2.2 ENERGETSKI SUSTAVI	
Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000

2.3	VODNO-GOSPODARSTVENI SUSTAVI	
	Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
2.4	POŠTA I TELEKOMUNIKACIJE	
	Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
3.	UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA	
3.1	PRIRODNA I GRADITELJSKA BAŠTINA	
	Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
3.2	PODRUČJA POSEBNIH OGRANIČENJA U KORIŠTENJU	
	Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
3.3	EKOLOŠKA MREŽA	
	Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
4.	GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA	
	IZDVOJENA GRAĐEVINSKA PODRUČJA IZVAN NASELJA	1:5000
4a.	GRAĐEVINSKA PODRUČJA (mreža listova)	1:25.000

C. Obvezni prilozi:

1. OBRAZLOŽENJE IZMJENA I DOPUNA PROSTORNOG PLANA
2. STRUČNE PODLOGE NA KOJIMA SE TEMELJE PROSTORNO PLANSKA RJEŠENJA
3. POPIS SEKTORSKIH DOKUMENATA I PROPISA KOJE JE BILO POTREBNO POŠTIVATI U NJEGOVOJ IZRADI
4. ZAHTJEVI I MIŠLJENJA IZ ČLANKA 79., 94. i 98. ZAKONA O PROSTORNOM UREĐENJU I GRADNJI
5. IZVJEŠĆA O PRETHODNOJ I JAVNOJ RASPRAVI
6. EVIDENCIJA POSTUPKA IZRADE I DONOŠENJA IZMJENA I DOPUNA PROSTORNOG PLANA
7. SAŽETAK ZA JAVNOST

Članak 4.

Članak 15. stavak 3. Odluke o donošenju Prostornog plana uređenja općine Proložac („Službeni glasnik Općine Proložac“, broj 05/06.), u daljnjem tekstu: Odluka, se mijenja i glasi: „Najmanje 10% površine građevinske čestice mora biti zeleni, vodopropusni teren. Izuzetno, u izgrađenom dijelu građevinskog područja naselja nije obvezno osigurati zelenu površinu unutar građevinske čestice.“

Članak 5.

U članku 24. u stavku 1. broj: „4,5 m“ mijenja se u: „3,0 m“

Članak 6.

U članku 32. u stavku 1. u 1. alineji riječi: „Šumeta, površine cca 3 ha“ se mijenjaju i glase: „Ričice, površine oko 13,4 ha“

U stavku 3. alineja 8. se mijenja i glasi:

„- do realizacije sustava javne odvodnje moguća je realizacija pojedinačnih objekata sa prihvatom otpadnih voda u vodonepropusne sabirne jame i odvozom putem ovlaštenog pravnog subjekta ili izgradnjom vlastitog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda prije upuštanje istih u teren putem upojnih bunara odgovarajućeg kapaciteta na samoj građevnoj čestici/obuhvatu zahvata u prostoru, a sve ovisno o uvjetima na terenu uz suglasnost i prema uvjetima „Hrvatskih voda“. Prije priključenja na kanalizaciju tehnološke otpadne vode moraju se dovesti na nivo kvalitete komunalnih otpadnih voda;“

U stavku 7. riječi: “u članku 38.“ se mijenjaju i glase: “u članku 55.“

Članak 7.

U članku 33. u stavku brišu se tekst iza riječi „Ričica,“ i dodaje:

- „- Ričica 1, površine 3,4 ha, kapaciteta 170 kreveta za gradnju hotela (T1);
- Ričica 2, površine 1,3 ha, kapaciteta 65 kreveta za gradnju hotela (T1)

Na kraju stavka 3. briše se točka i dodaje tekst:

„kapaciteta 70 kreveta za gradnju turističkog naselja (T2).“

U stavku 6. briše se alineja 2. u alineji 3. mijenja se broj 0,4 u broj 0,3 a broj 1,0 se mijenja u broj 0,8.

U stavku 6. alineja 5. se mijenja i glasi:

„- najmanje 40% površine građevne čestice treba biti uređeno kao parkovni nasadi i prirodno zelenilo,“

U stavku 6. u alineji 7. riječi: “u članku 38.” se mijenjaju i glase: “u članku 55.”

Članak 8.

U članku 35. stavak 2. se mijenja i glasi:

„*sport*:

Izdvojena građevinska područja izvan naselja športske namjene planiraju se tako da najmanje 60% površine toga građevinskog područja bude uređeno kao parkovni nasadi i prirodno zelenilo, a 40% površine se može planirati za izgradnju otvorenih i zatvorenih športskih terena i pratećih sadržaja. Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja športske namjene obuhvaća R2 sportsko rekreacijski centri na području Ričice - Srednje brdo, površine oko 3,4 ha, Ričice uz jezero, površine oko 0,9 ha te na području Ričice - Pavići, površine 16,0 ha. R4 Sportski centar planiran je na području Postranje – Proložac Donji, površine oko 5,5 ha.“

Stavak 3. se mijenja i glasi:

„Sportski rekreacijski centri (R2), pored sportskih, rekreacijskih, pratećih sadržaja mogu imati i ugostiteljske sadržaje. Sportski centar (R4), pored sportskih, rekreacijskih, pratećih sadržaja koji prvenstveno služe za pripreme sportaša i za organizaciju sportskih natjecanja može imati ugostiteljsko turističke sadržaje sa smještajem.“

Članak 9.

Članak 36. se mijenja i glasi:

„(1) Sportsko rekreacijski centri (R2) planiraju se kao površine za izgradnju više istovjetnih ili različitih, otvorenih ili natkrivenih sadržaja (igrališta za nogomet, rukomet, odbojku, tenis, polo, jahačke sportove i boćanje, streljane, trim staze, biciklističke staze, sport i rekreacija na vodi i sl.) za obavljanje sportskih i rekreacijskih djelatnosti, sa mogućnošću izgradnje pomoćnih i pratećih sadržaja sportske i ugostiteljske djelatnosti. Ukupna građevinska (bruto) površina zatvorenih i natkrivenih građevina može iznositi najviše 10% površine sportskih terena i sadržaja. Najmanje 70% tlocrtne površine zgrada mora biti namijenjeno za prateće sportske sadržaje (spremišta, svlačionice, sanitarni čvorovi i sl.) a preostali dio za ugostiteljske sadržaje (restoran i bar - osim noćnog kluba, noćnog bara i disko kluba). Visina tih zgrada iznosi najviše Po+P, odnosno najviše 4,0 m završno sa ravnim ili kosim krovom.

(2) Sportski centar (R4) planira se kao površina za gradnju više istovjetnih ili različitih športskih otvorenih ili natkrivenih sadržaja za nogomet, rukomet, odbojku, tenis, boćanje, polo, bazeni, športove na vodi i sl., za obavljanje športskih i rekreacijskih djelatnosti. U tim zonama moguća je izgradnja pomoćnih i pratećih sadržaja športske i ugostiteljske djelatnosti. Ukupna tlocrtna bruto površina zatvorenih i natkrivenih zgrada može iznositi najviše 10% površine

sportskih terena i sadržaja. Najviše 70% ukupne tlocrtno površine pomoćnih i pratećih sadržaja može biti namijenjeno izgradnji sadržaja za pružanje ugostiteljskih usluga skupine restorani i barovi (osim noćnog kluba, noćnog bara i disko kluba) i objekata smještajnih kapaciteta. Visina zgrada ugostiteljskih sadržaja, koji se grade kao zasebne zgrade, može biti Po+P, odnosno najviše 4,0 m završno sa ravnim ili kosim krovom. Visina zgrada sa smještajnim ugostiteljsko turističkim sadržajima (hotela) može biti Po+S+P+3 završno sa ravnim ili kosim krovom. Veličina hotela se određuje u skladu s veličinom sportskih sadržaja i najvećem broju korisnika tih sadržaja. Hoteli se ne mogu se graditi i uporabljivati prije izgradnje sportskih sadržaja.“

Članak 10.

Članak 59. Odluke se mijenja i glasi:

„(1) Prostorni plan predviđa rekonstrukciju (modernizaciju) postojeće TK infrastrukture radi optimalne pokrivenosti prostora i potrebnog broja priključaka. Svaka postojeća i planirana građevina unutar građevinskog područja treba imati osiguran priključak na TK mrežu. TK mreža u pravilu se izvodi podzemno i kroz postojeće prometnice, kao tehnički sigurno i ekološki čisto rješenje, a prema rasporedu komunalnih instalacija u trupu ceste. Ako se projektira i izvodi izvan prometnica i njenog zemljišnog pojasa, treba se izvoditi na način da se omogući gradnja na građevinskim parcelama u skladu s planiranom namjenom, odnosno izvođenje drugih instalacija. Isto se odnosi i na eventualnu gradnju zračne TK mreže. Planom se predviđa i povećanje broja telefonskih govornica, uvođenje novih TK usluga.

(2) Potrebno je postići kvalitetnu pokrivenost područja mobilnom telefonijom, odnosno sustavom baznih postaja. Nove bazne stanice mobilne telefonije se postavljaju:

- izvan užeg obalnog pojasa voda namijenjenog rekreaciji;
- na udaljenosti od najmanje 50 m od postojećih građevina;
- izvan zona zaštite spomenika kulture.

(3) Nove stupove mobilne telefonije mora koristiti više korisnika. Stupovi mobilne telefonije svojim položajem ne smiju remetiti vizure, osobito tradicijske vizure krajobrazu, ne mogu biti smještene u blizini stambenih građevina i spomenika kulture te ne smiju ugrožavati vrijednosti krajobrazu. Kolni pristup do stupova mobilne telefonije rješava se na način da se koriste postojeće prometnice ili šumski putovi. Izuzetno, ako nema postojećih prometnica moguće je graditi novi pristupni put na način da se planirana prometnica u cijelost uklopi u krajobraz. Potrebno je potpuno sanirati sve usjeke ili nasipe bilo lokalnim kamenom ili zelenim pokrovom tako da nova prometnica ne predstavlja devastaciju krajobrazu. Potrebno je postići dobru pokrivenost područja mobilnom telefonijom, odnosno sustavom baznih stanica. Bazne stanice mobilne telefonije se postavljaju na udaljenosti od najmanje 500 od građevinskog područja naselja. U grafičkom prikazu određuje se područje elektroničke komunikacijske zone za smještaj samostojećeg antenskog stupa unutar koje je moguće locirati samostojeći antenski stup.

(4) Ne planirati smještaj samostojećih antenskih stupova na područjima zaštićenim temeljem Zakona o zaštiti prirode. Ukoliko je zbog postizanja osnovne pokrivenosti područja nemoguće izbjeći planiranje i izgradnju samostojećih antenskih stupova na zaštićenom području isti se trebaju planirati rubno, odnosno na način da se izbjegnu istaknute i krajobrazno vrijedne lokacije i vrhovi uzvisina. Na prostoru velikih zaštićenih područja planirati minimalni broj stupova koji omogućava pokrivenost. Na područjima zaštićenih dijelova prirode i graditeljske baštine tipske građevine za smještaj opreme treba oblikovati u skladu s prostornim obilježjima okolnog prostora i tradicijskom arhitekturom. Za pristupni put samostojećem antenskom stupu radi gradnje stupa, postavljanja i održavanja opreme, moguće je koristiti postojeći šumski put, šumske prosjeke, staze i sl., odnosno ostale prometne površine koje se kao takve u naravi koriste. Moguće je koristiti i novi prikladni pristupni put koji vodi do prometne površine, odnosno one koja se kao takva u naravi koristi. Pristupni put do samostojećeg

antenskog stupa ne smije se asfaltirati. Za planirane samostojeće antenske stupove na području ekološke mreže (Uredba o ekološkoj mreži), koji sami ili sa drugim zahvatima mogu imati bitan utjecaj na područje ekološke mreže treba ocijeniti, sukladno Zakonu o zaštiti prirode, njihovu prihvatljivost za ekološku mrežu odnosno na ciljeve očuvanja tog područja ekološke mreže.

(5) Dopušteno je postavljanje elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme na postojećim građevinama u skladu s posebnim uvjetima tijela i/ili osoba određenim posebnim propisima koji propisuju posebne uvjete prilikom ishođenja lokacijske dozvole.

(6) Radio Relejne RR postaje kao i prostori za smještaj postaja za pokretne komunikacije mogu se graditi izvan naseljenih područja. Ovim planom predviđa se zamjena radiorelejnih veza optičkom kabelskom pristupnom mrežom prema samostojećim antenskim stupovima.

(7) Projektiranje i izvođenje TK mreže se rješava sukladno posebnim propisima, a prema rješenjima iz Prostornog plana. Građevine telefonskih centrala i dr. uređaja mogu se rješavati kao samostalne građevine na vlastitim građevnim česticama ili unutar drugih građevina kao samostalne funkcionalne cjeline.

(8) Prostori za gradnju poštanskih središta i ureda mogu se odrediti unutar građevinskog područja naselja u skladu s potrebama. Raspored poštanskih ureda i položaj trasa telefonskih vodova i uređaja određen je u grafičkom dijelu elaborata Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije u mjerilu 1:100000“.

Članak 11.

Iza članak 63. Odluke dodaje se novi članak 63.a koji glasi:

„(1) U skladu sa Prostornim planom Splitsko dalmatinske županije određeno je područje za smještaj sunčane elektrane na području Ričice, ukupne površine oko 25,0 ha. To je širi prostor izvan građevinskog područja naselja unutar kojega će se odrediti uže područje i potrebna prateća infrastruktura. To područje se određuje kao područje za istraživanje unutar kojega će se, na temelju daljnjih istraživanja, odrediti potrebni prostor i sadržaji, odnosno sunčana elektrana, pristupni putovi, kablirani elektroenergetski vodovi, transformatorske stanice i dr. U slučaju gradnje putova obvezno je njihovo uklapanje u krajobraz i saniranje pokosa i nasipa na način da se ne stvaraju 'rane' u krajobrazu.

(2) Daljnje planiranje sunčane elektrane vrši se uz slijedeće uvjete:

- s obzirom na ubrzani razvoj tehnologija za korištenje sunčeve energije, nije ograničen način korištenja energije sunca unutar prostora određenog za sunčanu elektranu;
- primijenjene tehnologije za korištenje sunčeve energije moraju biti potpuno ekološki prihvatljive;
- udaljenost sunčane elektrane od državne ili županijske ceste je najmanje 100 m a od građevinskog područja 500 m;
- udaljenost od zračne luke određuje se u skladu s međunarodnim propisima ali ne manje od 800 m od uzletno sletnog koridora;
- dopuštena je gradnja prilaznih putova unutar prostora sunčane elektrane te priključak na javno prometnu površinu u skladu s posebnim propisima;
- u fazi istraživanja potrebno je obaviti odgovarajuća arheološka istraživanja i utvrditi mjere zaštite kulturne baštine;
- priključak sunčane elektrane na elektroenergetsku mrežu sastoji se od trafostanice smještene unutar planirane sunčane elektrane i priključnog dalekovoda/kabela na postojeći ili planirani dalekovod ili trafostanicu u skladu s posebnim uvjetima nadležnog tijela.

(3) U skladu sa Prostornim planom Splitsko dalmatinske županije određene su šire zone za smještaj vjetroelektrana na području Ričice. Dokumentacijom za ishođenje odgovarajućih

odobrenja za građenje sukladno Zakonu rješavaju se i uvjeti i kriteriji za izgradnju transformatorske stanice i rasklopnih postrojenja, prijenosnih sustava i prometnog rješenja. U postupku konačnog određivanja površina za gradnju vjetroelektrana osobito je potrebno valorizirati površine šuma i šumskog zemljišta u svrhu očuvanja stabilnosti i bioraznolikosti šumskog ekosustava, na način da se ne usitnjavaju šumski ekosustavi i ne umanjuju boniteti staništa divljih životinja. Unutar površina određenih kao makrolokacije za izgradnju vjetroelektrana (dvije zone površine 82,0 ha i 143,5 ha), površine šuma i šumskih zemljišta tretiraju se kao površine u istraživanju. Daljnje planiranje vjetroelektrana vrši se uz slijedeće uvjete:

- površine vjetroelektrana treba odrediti na način da ne stvaraju konflikte s telekomunikacijskim i elektroenergetskim prijenosnim sustavima,
- vjetroelektrane se sastoje od više vjetroagregata i prostor između vjetroagregata je slobodan i koristi se u skladu s namjenom prostora,
- površine vjetroelektrana ne mogu se ograđivati,
- interni rasplet elektroenergetske mreže u vjetroelektrani mora biti kabliran,
- nakon isteka roka amortizacije objekti se moraju zamijeniti ili ukloniti, te zemljište privesti prijašnjoj namjeni,
- udaljenost vjetroagregata od granice naselja i turističkih zona minimalno 500 metara zračne udaljenosti i
- dopuštena je gradnja prilaznih putova unutar prostora vjetroelektrane te priključak na javno prometnu površinu u skladu s posebnim propisima;
- u fazi istraživanja potrebno je obaviti odgovarajuća arheološka istraživanja i utvrditi mjere zaštite kulturne baštine;
- priključak vjetroelektrane na elektroenergetsku mrežu sastoji se od trafostanice smještene unutar planirane sunčane elektrane i priključnog dalekovoda/kabela na postojeći ili planirani dalekovod ili trafostanicu u skladu s posebnim uvjetima nadležnog tijela.

(4) Sukladno mogućnostima konfiguracije terena i koncepcije vjetroelektrane, dozvoljava se u okviru vjetroparka planiranje sunčanih elektrana i ostalih pogona za korištenje sunčeve energije.

(5) Dopušta se postavljanje sunčanih kolektora na svim zgradama izvan zona zaštićenih kao spomeničke cjeline ili na pojedinačnim građevinama koje nemaju obilježje spomenika kulture.“

Članak 12.

Iza članka 63. dodaje se novi članak 63.b koji glasi:

„(1) Program korištenja plina omogućava gradnju plinske infrastrukture u slučaju osiguranja korištenja plina na prostoru općine. Manjim istočnim dijelom naselja Postranje i Šumet planirana je Prostornim planom Splitsko dalmatinske županije trasa lokalnog plinovoda. Opskrba prirodnim plinom obavljat će se kroz sustav magistralnog plinovoda, maksimalnog radnog tlaka 75 bar, do mjerno redukcijskih stanica (MRS). Od MRS opskrba će se dalje omogućiti sustavom visokotlačnih plinovoda, maksimalnog radnog tlaka 6 – 16 ili 16 – 25 bar pretlaka ili srednjetlačnim plinovodima (4 bar pretlaka) za područja u okruženju MRS. Tlak visokotlačnog sustava će se u redukcijskim stanicama reducirati na vrijednost tlaka srednjetlačnih plinovoda maksimalnog radnog tlaka 4 bar pretlaka. Broj redukcijskih stanica i njihova lokacija, te trase plinovoda odredit će se prilikom izrade tehničke dokumentacije.

(2) Srednjetlačnim plinovodima maksimalnog radnog tlaka 4 bar pretlaka opskrbljivat će se svi potrošači, široka potrošnja, komercijalni i industrijski potrošači na području grada Imotski i općina Šestanovac, Cista Provo, Lovreć, Proložac, Zmijavci, Zagvozd, Zadvarje te Vrgorac. RS IMOTSKI opskrbljivat će potrošače na području grada Imotski te općina Proložac Zmijavci i Runović.

(3) Horizontalni i vertikalni razmaci između plinske cijevi i ostalih građevina komunalne infrastrukture (instalacija) bit će u skladu sa važećom zakonskom regulativom. Smještaj trase planiranih plinovoda utvrđuje se u pojasu pješačkih staza i kolnika, sukladno propisima DIN 1998. Cijevi plinovoda potrebno je polagati s nadslojem min 1,2 m u prometnici i pješačkim stazama, odnosno 0,8 m u zelenoj površini. U slučaju manjeg nadsloja potrebno je izvesti zaštitu cijevi. Prijelazi plinovoda ispod ceste ili vodotoka izvode se obavezno u zaštitnim cijevima. Projektiranje i izgradnja distributivne plinske mreže mora biti izvršeno sukladno važećoj zakonskoj regulativi.“

Članak 13.

Članak 65. Odluke se mijenja i glasi:

„(1) Zaštita izvorišta vode za piće je prioritetna. Radi očuvanja i poboljšanja kakvoće i zaštite količine vode postojećih i potencijalnih resursa vode za piće, Prostornim planom Splitsko dalmatinske županije se određuju područja zona zaštite izvorišta i način postupanja u tim zonama. Odluka o zaštiti voda za piće donosi se kao zaseban propis temeljem Zakona o vodama i Pravilnika o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite.

(2) Za zahvate koji nisu u vodozaštitnim zonama, ali mogu imati nepovoljan utjecaj na kvalitetu vode moraju se primijeniti sva ograničenja i mjere zaštite sukladno odlukama i uvjetima donesenim u posebnim upravnim postupcima putem nadležnih ministarstava odnosno Hrvatskih voda.

(3) Zone zaštite izvorišta vode za piće na području općine Proložac prikazane su u grafičkom dijelu elaborata Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije, kartografski prikaz broj 3 „Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora u mjerili 1:100.000. („Službeni glasnik Splitsko dalmatinske županije“, broj 1/03, 8/04, 5/05, 5/06, 13/07 i 9/13.).“

Članak 14.

Članak 66. Odluke se mijenja i glasi:

„(1) Na slivnom području izvorišta vode za piće „Opačac“ utvrđene su zone sanitarne zaštite radi smanjenja rizika od onečišćenja vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznosti.

(2) Zone sanitarne zaštite izvorišta Opačac sa zahvaćanjem voda su:

- zona strogog režima zaštite i nadzora - I zona
- zona strogog ograničenja i nadzora - II zona
- zona ograničenja i nadzora - III zona
- zona ograničenja - IV zona“

Članak 15.

Članak 67. Odluke se mijenja i glasi:

„(1) I zona sanitarne zaštite izvorišta Opačac utvrđuje se radi zaštite građevina i uređaja za zahvaćanje vode a obuhvaća neposredno naplavno područje zahvata vode, izvor vodonosnika kaptazu, crpne stanice, uređaje za kondicioniranje vode i dr. I zona sanitarne zaštite izvorišta Opačac mora biti ograđena.

(2) U I zoni sanitarne zaštite izvorišta zabranjuju se sve aktivnosti osim onih koje su vezane uz zahvaćanje, kondicioniranje i transport vode u vodoopskrbni sustav.“

Članak 16.

Članak 68. Odluke se mijenja i glasi:

„(1) Obuhvat II zone sanitarne zaštite izvorišta obuhvaća glavne podzemne drenažne smjerove u neposrednom slivu izvorišta, s mogućim tečenjem kroz pukotinski sustav vodonosnika do zahvata vode u trajanju do 24 sata, odnosno područja s kojih su utvrđene prividne brzine podzemnih tečenja, u uvjetima velikih voda, veće od 3,0 cm/s, odnosno unutarnji dio klasičnog priljevnog područja. Ako se u granicama IV. ili III. zone nalaze područja s glavnim točkama prikupljanja i otjecanja vode prema izvorištu (ponori i ponorne zone), takvo će se područje odrediti kao dio II. zone sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznosti. Ponori i ponorne zone ograđuju se stabilnom ogradom i označavaju kao II zona.

(2) U II zoni sanitarne zaštite izvorišta primjenjuju se zabrane iz članka 21. Pravilnika o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite, a dodatno se zabranjuje slijedeće:

- poljoprivredna proizvodnja, osim ekološke proizvodnje bez primjene stajskog gnoja, gnojovke i gnojnice,
- stočarska proizvodnja, osim za potrebe poljoprivrednog gospodarstva odnosno farmi do 20 uvjetnih grla uz primjenu mjera zaštite voda sukladno posebnom propisu o dobroj poljoprivrednoj praksi u korištenju gnojiva,
- gradnja groblja i proširenje postojećih,
- ispuštanje pročišćenih i nepročišćenih otpadnih voda s prometnica,
- građenje svih industrijskih postrojenja koje onečišćuju vode i vodni okoliš,
- građenje drugih građevina koje mogu ugroziti kakvoću podzemne vode,
- sječa šume osim sanitarne sječe i
- reciklažna dvorišta i pretovarne stanice za otpad.

Članak 17.

Članak 69. Odluke se mijenja i glasi:

„(1) Obuhvat III zone sanitarne zaštite izvorišta obuhvaća dijelove sliva od vanjske granice II zone do granice s koje je moguće tečenje kroz podzemlje do vodozahvata u razdoblju od 1 do 10 dana u uvjetima velikih voda, odnosno područja s kojih su utvrđene prividne brzine podzemnih tečenja od 1 do 3 cm/s, odnosno područje koje obuhvaća pretežiti dio slivnog područja (klasični statističkohidrogeološki sliv).

(2) U III sanitarne zaštite izvorišta primjenjuju se zabrane propisane Pravilnikom o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta, a dodatno se zabranjuje slijedeće:

- svako privremeno i trajno odlaganje otpada,
- građenje cjevovoda za transport tekućina koje mogu izazvati onečišćenje voda bez propisane zaštite voda,
- izgradnja benzinskih postaja bez spremnika s dvostrukom stjenkom, uređajem za automatsko detektiranje i dojavu propuštanja te zaštitnom građevinom (tankvanom),
- podzemna i površinska eksploatacija mineralnih sirovina osim geotermalnih voda i mineralnih voda.

Članak 18.

Članak 70. Odluke se mijenja i glasi:

„IV zona sanitarne zaštite izvorišta obuhvaća sliv izvorišta izvan III zone s mogućim tečenjem kroz pukotinsko i pukotinsko-kavernozno podzemlje u uvjetima velikih voda, do vodozahvata za razdoblja utvrđena Pravilnikom o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta. Iznimno, IV zona sanitarne zaštite izvorišta može se odrediti tako da obuhvati sliv izvorišta izvan III zone, na kojem su utvrđene prividne brzine podzemnog tečenja manje od 1 cm/s, kao i ukupno priljevno područje koje sudjeluje u obnavljanju voda pripadajućeg izvorišta.

(2) U IV zoni sanitarne zaštite izvorišta zabranjuje se:

- ispuštanje nepročišćenih otpadnih voda,

- građenje postrojenja za proizvodnju opasnih i onečišćujućih tvari za vode i vodni okoliš,
- građenje građevina za oporabu, obradu i odlaganje opasnog otpada,
- uskladištenje radioaktivnih i za vode i vodni okoliš opasnih i onečišćujućih tvari, izuzev uskladištenja količina lož ulja dovoljnih za potrebe domaćinstva, pogonskog goriva i maziva za poljoprivredne strojeve, ako su provedene propisane sigurnosne mjere za građenje, dovoz, punjenje, uskladištenje i uporabu,
- građenje benzinskih postaja bez zaštitnih građevina za spremnike naftnih derivata (tankvana),
- izvođenje istražnih i eksploatacijskih bušotina za naftu, zemni plin kao i izrada podzemnih spremišta,
- skidanje pokrovnog sloja zemlje osim na mjestima izgradnje građevina koje je dopušteno graditi prema odredbama Pravilnika o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta,
- građenje prometnica, parkirališta i aerodroma bez građevina odvodnje, uređaja za prikupljanje ulja i masti i odgovarajućeg sustava pročišćavanja oborinskih onečišćenih voda,
- upotreba praškastih (u rinfuzi) eksploziva kod miniranja većeg opsega.

Članak 19.

Članak 71. Odluke se mijenja i glasi:

„(1) Za sve postojeće i planirane zahvate (djelatnosti) unutar zona sanitarne zaštite izvorišta za piće koji su ograničeni ili zabranjeni temeljem važećeg Pravilnika o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite moraju se primijeniti odredbe istoga, odnosno svih budućih zakonskih i podzakonskih akata te Odluka vezanih za vodozaštitne zone. Potencijalne lokacije takvih zahvata prikazane u grafičkom dijelu elaborat Prostornog plana uređenja općine Proložac, kartografski prikaz broj 4. „Granice građevinskog područja naselja“ u mjerilu 1:5.000, nisu konačne i dopuštene ukoliko ne udovoljavaju propisanim uvjetima sanitarne zaštite izvorišta za piće.

(2) Iznimno, mogu se dopustiti određeni zahvati u prostoru, odnosno određene djelatnosti koje su inače zabranjene Pravilnikom o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite, ako se provedu detaljni vodoistražni radovi kojima se provjerava mikrolokacija zahvata i/ili njena stvarna pripadnost zoni prema strogo utvrđenim uvjetima i radnjama.“

Članak 20.

Članci 72. i 73. Odluke se brišu.

Članak 21.

Članak 82. Odluke se mijenja i glasi:

„(1) Zaštita od štetnog djelovanja povremenih bujičnih vodotokova i oborinskih odvodnih kanala, kada može doći do plavljenja, ispiranja, podrivanja ili odronjavanja zemljišta i drugih sličnih štetnih pojava, te posredno do ugrožavanja života i zdravlja ljudi i njihove imovine, te poremećaja u vodnom režimu, provoditi će se izgradnjom zaštitnih i regulacijskih vodnih građevina, odnosno tehničkim i gospodarskim održavanjem vodotoka, vodnog dobra i regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina koje se provodi prema programu uređenja vodotoka i drugih voda u okviru Plana upravljanja vodama.

(2) Građenje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina provodi se prema programu građenja istih koji se donosi na prijedlog ministra nadležnog za vodnom gospodarstvo. Tehničko i gospodarsko održavanje vodotoka, vodnog dobra, regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina te osnovnih građevina melioracijske odvodnje provodi se prema programu uređenja vodotoka i drugih voda, koji se donosi u okviru Plana upravljanja vodama.

(3) U svrhu tehničkog održavanja vodotoka i radova građenja vodnih građevina na području općine Proložac treba osigurati inundacijski pojas minimalne širine od 5,0 m od gornjeg ruba korita, odnosno ruba čestice javnog vodnog dobra za sve vodotoke, bujice i odvodne kanale, a za nasipe i objekte obrane od poplava treba osigurati inundacijski pojas minimalne širine 10,0 m od nožice nasipa ili ruba objekta. Ovisno o veličini i stanju uređenosti vodotoka, širina inundacijskog pojasa, odnosno udaljenost novih građevina od gornjeg ruba korita, odnosno čestice javnog vodnog dobra može biti i manja, ali ne manja od 3,0 m, a što se utvrđuje vodopravnim uvjetima za svaki objekt posebno.

(4) U inundacijskom pojasu zabranjena je svaka gradnja i druge radnje kojima se može onemogućiti izgradnja i održavanje vodnih građevina, na bilo koji način umanjiti protočnost korita i pogoršati vodni režim, te povećati stupanj ugroženosti od štetnog djelovanja vodotoka. Vanjsku granicu uređenog i neuređenog inundacijskog pojasa na vodama I i II reda određuje ministarstvo nadležno za vodno gospodarstvo na prijedlog „Hrvatskih voda“.

(5) Radi očuvanja i održavanja regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i sprečavanja pogoršanja vodnog režima, zabranjeno je:

- na nasipima i drugim regulacijskim i zaštitnim vodnim građevinama kopati i odlagati zemlju, pijesak, šljunak, puštati i napasati stoku, prelaziti i voziti motornim vozilima, osim na mjestima na kojima je to izričito dopušteno, te obavljati druge radnje kojima se može ugroziti sigurnost ili stabilnost tih građevina;
- u uređenom inundacijskom pojasu bez dozvole orati zemlju, saditi i sjeći drveće i grmlje;
- u uređenom inundacijskom pojasu i do udaljenosti od 10,0 m od vanjske nožice nasipa, odnosno do 5,0 m od vanjskog ruba regulacijsko – zaštitne vodne građevine koja nije nasip (obala i obaloutvrda), podizati zgrade, ograde i druge građevine osim regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina, vaditi kamen, glinu i ostale tvari, kopati i bušiti zdence te bez vodopravnih uvjeta obavljati drugo bušenje tla;
- u neuređenom inundacijskom pojasu obavljati radnje iz prethodne alineje na melioracijskim kanalima za odvodnjavanje kojima upravljaju „Hrvatske vode“ i do udaljenosti od 3,0 m od tih kanala potrebnoj za njihovo redovno održavanje, orati i kopati zemlju te obavljati druge radnje kojima se mogu oštetiti melioracijske vodne građevine ili poremetiti njihovo namjensko funkcioniranje;
- u vodotoke i druge vode, akumulacije, retencije, melioracijske i druge kanale i u inundacijskom pojasu, odlagati zemlju, kamen, otpadne i druge tvari te obavljati druge radnje kojima se može utjecati na promjenu vodotoka, vodostaja, količine ili kakvoće vode ili otežati održavanje vodnog sustava;
- graditi i/ili dopuštati gradnju na zemljištu iznad natkrivenih vodotoka, osim gradnje javnih površina (prometnice, parkovi, trgovi).

(6) Polaganje objekata linijske infrastrukture (kanalizacija, vodovod, električni i telekomunikacijski kablovi itd.) zajedno sa svim oknima i ostalim pratećim objektima uzdužno unutar korita vodotoka, odnosno čestice javnog vodnog dobra nije dopušteno. Vođenje trase paralelno sa reguliranim koritom vodotoka izvesti na minimalnoj udaljenosti kojom će se osigurati statička i hidraulička stabilnost reguliranog korita, te nesmetano održavanje ili buduća rekonstrukcija korita. Kod nereguliranih korita, udaljenost treba biti minimalno 3,0 m od gornjeg ruba korita, odnosno ruba čestice javnog vodnog dobra zbog osiguranja inundacijskog pojasa za buduću regulaciju. U samo određenim slučajevima udaljenost polaganja se može smanjiti, ali to bi trebalo utvrditi posebnim vodopravnim uvjetima i za svaki objekt posebno.

(7) Poprečni prijelaz pojedinog objekta linijske infrastrukture preko korita vodotoka po mogućnosti je potrebno izvesti iznad u okviru konstrukcije mosta ili propusta. Mjesto prijelaza izvesti poprečno i po mogućnosti što okomitije na uzdužnu os korita. Ukoliko instalacija prolazi ispod korita, investitor je dužan mjesta prijelaza osigurati na način da je uvuče u betonski blok čija će gornja kota biti 0,50 m ispod kote reguliranog ili projektiranog dna vodotoka. Kod

nereguliranog korita, dubinu iskopa rova za kanalizacijsku cijev treba usuglasiti sa stručnom službom Hrvatskih voda. Na mjestima prokopa obloženog korita vodotoka ili kanala, izvršiti obnovu obloge identičnim materijalom i na isti način. Teren devastiran radovima na trasi predmetnih instalacija i uz njihovu trasu, dovesti u prvobitno stanje kako se ne bi poremetilo površinsko otjecanje voda.

(8) Iznimno, na zahtjev zainteresirane osobe Hrvatske vode mogu odobriti odstupanje od odredbi definiranih u ovom članku pod uvjetom da ne dolazi do ugrožavanja stabilnosti i sigurnosti vodnih građevina, odnosno pogoršanja postojećeg vodnog režima i ako to nije suprotno uvjetima korištenja vodnog dobra utvrđenim Zakonom o vodama.“

Članak 22.

Članak 84. Odluke se mijenja i glasi:

„(1) Na području Općine Proložac nalaze se slijedeća područja zaštićena temeljem Zakona o zaštiti prirode:

- Posebni rezervat – ihtiološki Vrljika izvor (1971. godine) - dio rezervata se nalazi na području općine Proložac;
- Značajni krajobraz Prološko blato (1971. godine) - dio krajobraza se nalazi na području općine Proložac.

(2) Prema bazi evidentiranih područja Državnog zavoda za zaštitu prirode na području općine Proložac nema područja predviđenih za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode.

(3) Mjere zaštite prirode obuhvaćaju slijedeće:

- Na području i u okolici posebnog ihtiološkog rezervata nisu dopušteni zahvati i radnje koji mogu negativno utjecati na očuvanje povoljnih uvjeta staništa i očuvanje stabilnosti ribljih populacija, a to su ponajprije hidrotehnički zahvati, regulacije vodotoka, izgradnje vodnih građevina, onečišćenja nadzemlja i podzemlja, unošenje stranih (alohtonih) vrsta i dr.;
- Elemente krajobraza u zaštićenim područjima ali i ostalim krajobrazno vrijednim područjima treba štiti u cijelosti, pri čemu posebno mjesto zauzimaju raznovrsni ekološki sustavi i stanišni tipovi, u kombinaciji s elementima ruralnog krajobraza, formiranima u uvjetima lokalnih tradicija korištenja prostora u različitim gospodarskim i povijesnim okolnostima (kao posljedica uravnoteženog korištenja poljoprivrednog zemljišta za biljnu proizvodnju i stočarstvo). U planiranju je potrebno provoditi interdisciplinarna istraživanja temeljena na vrednovanju svih krajobraznih sastavnica, naročito prirodnih i kulturno-povijesnih vrijednosti unutar granica obuhvata plana. Uređenje postojećih i širenje građevinskih područja planirati na način da se očuvaju postojeće krajobrazne vrijednosti. U planiranju vodnogospodarskih zahvata treba voditi računa o krajobrazu i vodama kao krajobraznom elementu;
- U prostornom planiranju i uređenju na svim razinama voditi računa da se zadrži krajobrazna raznolikost i prirodna kvaliteta prostora uz uvažavanje i poticanje lokalnih metoda gradnje i graditeljske tradicije. Treba poticati uporabu autohtonih materijala (npr. drvo, kamen) i poštivanja tradicionalnih arhitektonskih smjernica prilikom gradnje objekata specifične namjene.
- U krajobrazno vrijednim područjima potrebno je očuvati karakteristične prirodne značajke te je u tom cilju potrebno:
 - sačuvati ih od prenamjene te unaprijediti njihove prirodne vrijednosti i posebnosti u skladu s okolnim prirodnim uvjetima i osobitostima da se ne bi narušila prirodna krajobrazna slika,
 - odgovarajućim mjerama sprječavati šumske požare,
 - uskladiti i prostorno organizirati različite interese,
 - izbjegavati raspršenu izgradnju po istaknutim reljefnim uzvisinama, obrisima, i uzvišenjima te vrhovima

- izgradnju izvan granica građevinskog područja kontrolirati u veličini gabarita i izbjegavati postavu takve izgradnje uz vrijedne krajobrazne pojedinačne elemente,
 - štitići značajnije vizure od zaklanjanja većom izgradnjom,
 - planirane koridore infrastrukture (prometna, elektrovodovi i sl.) izvoditi duž prirodne reljefne morfologije.
- Nužno je osigurati provođenje mjera revitalizacije za staništa u područjima s ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima) izloženim zaraštavanju i zatrpavanju (travnjaci, lokve, špilje i dr.)
- kroz osiguranje poticaja ili organiziranje košnje i čišćenja od strane nadležnih javnih ustanova zaštite prirode. Po potrebi navedene ustanove trebaju sukladno Zakonu o zaštiti prirode sklapati ugovore o skrbi za pojedina zaštićena područja ili njihove dijelove.
- (4) Ostali uvjeti i mjere zaštite prirode obuhvaćaju slijedeće:
- očuvati područja prekrivena autohtonom vegetacijom, postojeće šumske površine, šumske rubove, živice koje se nalaze između obradivih površina,
 - očuvati vodena i močvarna staništa u što prirodnijem stanju, štitići područja prirodnih vodotoka kao ekološki vrijedna područja te spriječiti njihovo onečišćenje,
 - očuvati speleološke objekte i podzemnu faunu, ne mijenjati stanišne uvjete u speleološkim objektima u njihovoj neposrednoj blizini i nadzemlju te spriječiti zagađenje podzemnim vodama,
 - pri odabiru trase prometnih koridora voditi računa o prisutnosti ugroženih i rijetkih staništa i zaštićenih i/ili ugroženih vrsta flore i faune te ciljevima očuvanja ekološke mreže,
 - u cilju zaštite velikih zvijeri (vuk, medvjed) sačuvati cjelovitost njihovih staništa, omogućiti im nesmetano kretanje i siguran prijelaz preko prometnica izgradnjom prijelaza na utvrđenim pravcima kretanja,
 - pri oblikovanju građevina, posebno onih koje se mogu graditi izvan naselja, koristiti materijale i boje prilagođene prirodnim obilježjima okolnog prostora i tradicionalnoj arhitekturi,
 - vjetroelektrane planirati na području gdje nema izraženih rijetkih i ugroženih staništa, izbjegavati područja važna za ptice, osobito grabljivice, te područja u kojima su zabilježene velike kolonije šišmiša.“

Članak 23.

Iza članka 84. Odluke dodaje se novi članak 84.a koji glasi:

„(1) U Obrazloženju ovog Prostornog plana sadržani su opisi i mjere zaštite zaštićenih i ugroženih vrsta na području općine Proložac te opisi i mjere zaštite ugroženih i rijetkih staništa na području općine Proložac.

(2) Posebne smjernice za mjere zaštite prirodnih vrijednosti daju se u kontekstu planiranja provedbe zahvata iskorištavanja energije vjetra i sadrže slijedeće:

- Zbog vrlo izvjesnih utjecaja na prirodne i krajobrazne vrijednosti pojedinih područja sa stajališta zaštite prirode nije preporučljivo planiranje i izgradnja vjetroelektrana u područjima zaštićenim temeljem Zakona o zaštiti prirode.
- Najmanji negativni utjecaji planiranih vjetroelektrana na prirodne vrijednosti mogu se očekivati u područjima gdje nema izraženih rijetkih i ugroženih stanišnih tipova, te biljnih, životinjskih i gljivljih vrsta, odnosno u područjima koja nisu izdvojena kao posebno značajna, ponajprije kao područja Ekološke mreže RH (međunarodno važna područja za ptice i važna područja za divlje svojte i stanišne tipove).
- Odabir lokacija za izgradnju i načina izvedbe vjetroelektrana mora se temeljiti na znanstvenim i stručnim analizama mjerodavnih ustanova i/ili institucija, posebice sa stajališta lokalnog energetskog potencijala vjetra, ekonomske učinkovitosti i iskoristivosti te sa stajališta mogućih utjecaja na prirodu.
- U cilju dugoročne zaštite i očuvanja populacija ptica i šišmiša važno je provoditi analize područja planiranih vjetroelektrana temeljem detaljnih istraživanja, a ukoliko ih nema nužno ih je provesti, kao i provoditi monitoring stanja populacija nakon izgradnje odnosno tijekom rada vjetroelektrana. Lokacije treba izabrati na način da se u što većoj mjeri izbjegnu

područja koja su važna za ptice, osobito za grabljivice (npr. na dovoljnoj udaljenosti od poznatih gnijezda surog orla), te područja gdje su zabilježene velike kolonije šišmiša (špilje u kojima su ciljevi očuvanja šišmiša - navedene u ekološkoj mreži RH i predložene kao NATURA 2000 područja).

- Imajući u vidu ciljeve očuvanja više područja Ekološke mreže RH koja se nalaze na manjoj ili većoj udaljenosti od planiranih zahvata izgradnje vjetroelektrana, potrebno je sagledati mogućnost negativnih utjecaja na područja ekološke mreže RH posebice s obzirom na mogućnost kumulativnih utjecaja (u kombinaciji) s drugim planiranim vjetroparkovima na istom području. Stoga je potrebno planirati korištenje energije vjetera na razini cijele županije, a potencijalne lokacije odabrati temeljem strateške ocjene plana koja sagledava kumulativne utjecaje na prirodu. Pri odabiru lokacija za vjetroelektrane posebice treba uzeti u obzir prisutnost ugroženih i rijetkih stanišnih tipova, zaštićenih i/ili ugroženih vrsta flore i faune (naročito ornitofaune i šišmiša), karakteristike elemenata krajobraza pojedinih područja, a posebice ciljeve očuvanja područja ekološke mreže.
- Izvedbe svih planiranih vjetroelektrana na područjima Ekološke mreže RH ili na lokacijama mogućeg utjecaja na ta područja podliježu ocjeni prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, sukladno članku 36. Zakona o zaštiti prirode (N.N. 70/05, 139/08) i članku 3. Pravilnika o ocjeni prihvatljivosti plana, programa i zahvata za ekološku mrežu (N.N. 118/09).
- Izgradnju vjetroelektrana trebalo bi potencirati u zonama gdje već postoji određena komunalna infrastruktura i infrastruktura transporta energije odnosno gdje nema zahtjeva ili su minimalni zahtjevi za gradnjom novih objekata.
- Izvedba vjetroelektrana na postojećim kultiviranim površinama značajno doprinosi izbjegavanju fragmentacije prirodnih staništa.
- Na području vjetroelektrana nije prihvatljivo skladištiti tvari štetne za okoliš (toksične tvari, hidraulična ulja, plinove, maziva, PVC materijale, materijale podložne koroziji i dr.).
- Manipulaciju škodljivim tekućinama i plinovima, uljima i mazivima potrebno je obavljati uz mjere opreza.
- Nužno je onemogućiti svako zagađivanje (posebice vodenih površina), kao i trenutno postupati u skladu sa zakonskim odredbama u slučajevima havarije radnih strojeva, pogonskih sustava, istjecanja štetnih tekućina i plinova i sl.
- Potrebno je onemogućiti nastajanje odlagališta otpada, te provoditi sigurnosne mjere i mjere zaštite od požara.

Članak 24.

Članak 85. Odluke se mijenja i glasi:

„(1) Područje obuhvata Prostornog plana sastavni je dio područja Ekološke mreže Republike Hrvatske koja obuhvaća slijedeća ekološki značajna područja - područja važna za divlje svojte i stanišne tipove:

Prološko blato šifra #HR2000932

Ciljevi očuvanja:

- rak kamenjar (*Austropotamobius pallipes*)
- endemične svojte riba jadranskog slijeva
- neretvanski vijun (*Cobitis narentana*)
- imotska gaovica (*Delminichthys (Phoxinellus) adspersus*)
- makal (*Squalius microlepis*)

Smjernice za mjere zaštite:

- 4 Pažljivo provoditi melioraciju
- 100 Očuvati vodena i močvarna staništa u što prirodnijem stanju a prema potrebi izvršiti revitalizaciju
- 107 Očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme

Ostalo:

zabrana gradnje objekata izvan naselja

Vrlička šifra #HR2000933

Ciljevi očuvanja:

- rak kamenjar (*Austropotamobius pallipes*)
- basak *Rutilus basak*
- imotska gaovica (*Delminichthys (Phoxinellus) adspersus*)
- mekousna (*Salmothymus obturostris*)
- endemične svojte riba jadranskog slijeva

Smjernice za mjere zaštite:

- 100 Očuvati vodena i močvarna staništa u što prirodnijem stanju a prema potrebi izvršiti revitalizaciju
- 102 Očuvati povoljna fizikalno-kemijska svojstva vode ili ih poboljšati, ukoliko su nepovoljna za opstanak staništa i njihovih značajnijih bioloških vrsta
- 105 Očuvati raznolikost staništa na vodotocima (neutvrđene obale, sprudovi, brzaci, slapovi i dr.) i povoljnu dinamiku voda (meandriranje, prenošenje i odlaganje nanosa, povremeno prirodno plavljenje rukavaca i dr.)
- 106 Očuvati povezanost vodnog toka
- 107 Očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alotone) vrste i genetski modificirane organizme

Ostalo:

sprječavati krivolov;

zabrana gradnje uz rijeku izvan već postojećih naselja

(7) Područja zaštićenih dijelova prirode i područje ekološke mreže, područja značajna za zajednici (pSCI) prikazana su u grafičkom dijelu elaborata Prostornog plana Splitsko-dalmatinske županije kartografski prikaz broj 3.1 Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora, Prirodna i graditeljska baština te kartografski prikaz broj 3.3 Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora, Ekološka mreža u mjerilu 1:100000 koji je dio ovog Prostornog plana (samo za područje općine Proložac).“

Članak 25.

U članku 90. Odluke dodaje se stavak 2. koji glasi:

„(2) Gospodarenje šumama provoditi sukladno načelima certifikacije šuma. Postojeće šume zaštititi od prenamjena i krčenja, očuvati šumske čistine i šumske rubove.“

Članak 26.

(1) Članak 93. Odluke se mijenja i glasi:

1. „Kulturna dobra upisana u Registar kulturnih dobara RH:
 - arheološko nalazište Češljaraova glavica, Donji Proložac, upisano u Registar kulturnih dobara RH pod brojem Z-5927
 - arheološko nalazište Kokića glavica, Donji Proložac, upisano u Registar kulturnih dobara RH pod brojem Z-5544
 - arheološko nalazište Opačac, Donji Proložac, upisano u Registar kulturnih dobara RH pod brojem Z-3848
 - arheološko nalazište Strinićeva glavica, Donji Proložac upisano u Registar kulturnih dobara RH pod brojem Z-5911
 - crkva Sv. Mihovila, Donji Proložac, upisana u Registar kulturnih dobara RH pod brojem Z-4463
 - Gospina crkva na Durmiševcu, Donji Proložac, upisana u Registar kulturnih dobara RH pod brojem Z-5340
 - arheološki ostaci franjevačkog samostana na otočiću Manastir, Donji Proložac, upisani u Registar kulturnih dobara RH pod brojem Z-3996

- crkva Sv. Ivana Krstitelja, Ričice, upisana u Registar kulturnih dobara RH pod brojem Z-5920
 - most na Suvaji, Donji Proložac, upisan u Registar kulturnih dobara RH pod brojem Z-4462
 - stambeno-gospodarski sklop Perinuša, Donji Proložac, upisan u Registar kulturnih dobara RH pod brojem Z-5042
 - tvrđava Badnjevice, Donji Proložac, upisana u Registar kulturnih dobara RH pod brojem Z-4461
 - gradina, Ričice, upisana u Registar kulturnih dobara RH pod brojem Z-2801
 - arheološki lokalitet i groblje, Donji Proložac, upisano u Registar kulturnih dobara RH
2. Preventivno zaštićena kulturna dobra:
- Tolića mlinica, Donji Proložac, upisana u Registar kulturnih dobara RH pod brojem P-4355
 - kulturno-povijesni krajolik Prološko Blato, područje koje obuhvaća jugozapadni dio općine Proložac i istočni dio Općine Lokvičići
3. Kulturna dobra za koje se predlaže pokretanje postupka za upis u Registar kulturnih dobara RH:
- ruralna cjelina Malenice, Cera
 - ruralna cjelina Kraljevići, Gornji Proložac
4. Kulturna dobra od lokalnog značaja koja štiti lokalna zajednica putem odredbi i mjera iz Prostornog plana:
- ruralne cjeline
 - krajolik:
 - kulturni krajolik područja Ričica (Cera), Gornjeg Prološca (Bušanje) i Donjeg Prološca (vinograd Imotskog polja)
 - prirodni krajolik Gornjeg Prološca, kanjon Ričine i područje Jezerine
 - sakralne građevine
 - civilne građevine:
 - Jaukova mlinica, Donji Proložac-Zdilari
 - Rakin most, Šumet
 - elementi povijesne opreme prostora:
 - bunari, lokve i čatrnje
 - arheološki lokaliteti:
 - Šumet, Zujića gradina
 - Šumet, gomile
 - Meteri, Lug
 - Proložac, Prgometova gomila-prapovijesna gradina i srednjovjekovno groblje
 - Postranje, lokalitet "Nad Vrbinom"-gradina i srednjovjekovno groblje
 - Mala vrbina- gomila 1
 - Mala vrbina- gomile
 - Badnjevice, prapovijesne gomile
 - Mandića kuk, gomila i stara cesta
 - Lug, prapovijesna naselja
 - Ričice, Malenice-prapovijesna gomila
 - Ričice, Sridnje brdo-prapovijesne gomile

Članak 27.

U stavku 1. članka 97. riječi: „Konzervatorskog odjela u Splitu“ se mijenjaju i glase: „Konzervatorskog odjela u Imotskom“

Članak 28.

U članku 100. iza stavka 1. dodaju se novi stavci 2, 3, 4 i 5. i glase:

„(2) Prilikom gradnje novih i obnove postojećih državnih, županijskih i lokalnih prometnica, te svih infrastrukturnih objekata, na trasama istih i uz njih potrebno je u najvećoj mogućoj mjeri čuvati suhozide, te ih obnavljati na mjestima gdje ih se za potrebe gradnje mora privremeno razgraditi.

(3) Prilikom trasiranja novih putova, potrebno je kontaktirati nadležni konzervatorski odjel.

(4) Prije izrade dokumentacije za gradnju vjetroelektrana/vjetroparka, sunčane elektrane (i drugih postrojenja za korištenje obnovljivih izvora energije) potrebno je izraditi konzervatorsku podlogu za područje obuhvata. Tehničku dokumentaciju za ishođenje odgovarajućeg odobrenja za gradnju potrebno je dostaviti nadležnom konzervatorskom odjelu i prije nego se započne s postavljanjem mjernih stupova i probijanjem puta do istih, s obzirom da su već u toj fazi moguće devastacije i štete na kulturnoj baštini, u prvom redu arheološkim lokalitetima.“

Članak 29.

U stavku 1. članka 101. riječi: „Konzervatorskog odjela u Splitu“ se mijenjaju i glase: „Konzervatorskog odjela u Imotskom“

Članak 30.

Članak 110. Odluke se mijenja i glasi:

„(1) Pri projektiranju mjera zaštite od požara, kod donošenja dokumenata prostornog uređenja, voditi računa posebno o:

- mogućnosti evakuacije i spašavanja ljudi, životinja i imovine;
- sigurnosnim udaljenostima između građevina ili njihovom požarnom odjeljivanju;
- osiguranju pristupa i operativnih površina za vatrogasna vozila;
- osiguranju dostatnih izvora vode za gašenje, uzimajući u obzir postojeća i nova naselja, građevine, postrojenja i prostore te njihova požarna opterećenja i zauzetost osobama.

(2) Mjere zaštite od požara projektirati u skladu s pozitivnim hrvatskim i preuzetim propisima koji reguliraju ovu problematiku, a u dijelu posebnih propisa gdje ne postoje hrvatski propisi koriste se priznate metode proračuna i modela. Posebnu pozornost obratiti na:

- Pravilnik o uvjetima za vatrogasne pristupe (NN br.35/94,142/03).
- Pravilnik o hidrantskoj mreži za gašenje požara (NN br. 08/06).
- Garaže projektirati prema austrijskim standardu za objekte za parkiranje TRVB N 106.
- Stambene zgrade projektirati prema austrijskim standardu TRVB N 115/00.
- Uredske zgrade projektirati prema austrijskim standardu TRVB N 115/00 odnosno američkim smjernicama NFPA 101/2009
- Trgovačke sadržaje projektirati u skladu s tehničkim smjernicama; austrijskim standardom TRVB N 138 Prodajna mjesta građevinska zaštita od požara) ili američkim smjernicama NFPA 101 (izdanje 2009.).
- Športske dvorane projektirati u skladu s američkim smjernicama NFPA 101 (izdanje 2009.).
- Obrazovne ustanove projektirati u skladu s američkim smjernicama NFPA 101 (izdanje 2009.)
- Izlazne putove iz objekta projektirati u skladu američkim smjernicama NFPA 101 (2009.).

(3) Elemente građevinskih konstrukcija i materijala, protupožarne zidove, prodore cjevovoda, električnih instalacija te okna i kanala kroz zidove i stropove, ventilacijske vodove, vatrootporna i dimnonepropusna vrata i prozore, zatvarače za zaštitu od požara, ostakljenja otporna prema požaru, pokrov, podne obloge i premaze projektirati i izvesti u skladu s hrvatskim normama HRN DIN 4102, odnosno priznatim pravilima tehničke prakse prema kojem je građevina projektirana. Za ugrađene materijale pribaviti ispravu od ovlaštene pravne osobe o požarnim karakteristikama.

(4) Građevina mora biti udaljena od susjednih građevina najmanje 4 m ili manje ako se dokaže uzimajući u obzir požarno opterećenje, brzinu širenja požara, požarne karakteristike materijala građevina, veličinu otvora na vanjskim zidovima građevina i dr. da se požar neće prenijeti na susjedne građevine.

(5) Za zahtjevne građevine potrebno je ishoditi posebne uvjete građenja Policijske uprave Splitsko dalmatinske kojim se utvrđuju posebne mjere zaštite od požara, te na osnovu istih izraditi elaborat zaštite od požara koji će biti podloga za izradu glavnog projekta.

(6) U slučaju kada se u objektima stavlja u promet, koriste ili skladište zapaljive tekućine i plinovi potrebno je postupiti sukladno odredbama članka 11. Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima (NN broj 108/95 i 56/10.).

(7) U slučaju promjene propisa navedenih u ovom članku primjenjuju se novi propisi i uvjeti javnopravnih tijela sukladno tim posebnim propisima.“

Članak 31.

Iza članka 110. Odluke dodaje se novi članak 110a. koji glasi:

„Mjere za umanj enje posljedica i učinaka djelovanja katastrofa i velikih nesreća

Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja u slučaju potresa:

- Konstrukcije svih planiranih građevina uskladiti sa zakonskim i podzakonskim propisima za predmetnu seizmičku zonu.
- Za područja na kojima se planira izgradnja većih stambenih i poslovnih građevina potrebno je izvršiti geomehaničko i drugo ispitivanje terena kako bi se postigla maksimalna sigurnost konstrukcija na predviđene potrese.
- Osigurati dovoljno široke evakuacijske putove.
- Građevine društvene infrastrukture, športsko rekreacijske, zdravstvene i slične građevine koje koristi veći broj različitih korisnika, kao i javno prometne površine, moraju biti građene ili uređene na način da se spriječi stvaranje arhitektonsko urbanističkih barijera.
- Pri projektiranju valja poštivati postojeće tehničke propise (Pravilnik o tehničkim normativima za izgradnju objekata visokogradnje u seizmičkim područjima) i Pravilnik o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora). Projektiranje, građenje i rekonstrukcija važnih građevina mora se provesti tako da građevine budu otporne na potres. Potrebno je osigurati dovoljno široke i sigurne evakuacijske putove i potrebno je omogućiti nesmetan pristup svih vrsta pomoći u skladu s važećim propisima o zaštiti od požara, elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti.

Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja u slučaju poplava (bujica):

- Sustavno uređenje bujica, odnosno radovi u slivu u cilju smanjenja erozijske sposobnosti takvih povremenih vodotoka (pošumljavanje, izgradnja stepenica za zadržavanje nanosa i dr.).
- Prije razdoblja vlažnog vremena i prije pojave velikih pljuskova obiçi objekte u koritu bujica (prvenstveno propuste u koritu bujica) i izvršiti čišćenje od nečistoća (stabla, granje, otpad i dr.), kako bi se sprijeçilo izlivanje vode iz korita.
- Na bujićnim tokovima potrebno je provesti zaštitu od erozije i uređenje bujica koja obuhvaća biološke i hidrotehničke radove (čišćenje korita bujica, po potrebi obloga korita i dr.). Potrebno voditi računa o održavanju vegetacijskog pokrivača u bujićnom slivu. Biološki radovi na zaštiti od štetnog djelovanja bujica odnose se na održavanje zelenila u slivnom području, krčenje raslinja i izgradnju terasa.
- Pri projektiranju i gradnji treba uzimati u obzir karakteristike oborinskih prilika, kao i kod

projektiranja kanalizacijske mreže u naseljima, gdje treba voditi računa o maksimalnim intenzitetima kiše u kratkim vremenskim razmacima te istu mrežu dimenzionirati na takve uvjete.

- Izgradnjom i uređenjem područja u urbaniziranim područjima postojeći bujični kanali postaju glavni odvodni kolektori oborinskih voda s urbaniziranih područja te površinskih voda s ostalih dijelova slivnog područja.
- U područjima gdje je prisutna opasnost od bujičnih poplava a prostorno planskom dokumentacijom je dozvoljena gradnja objekti se moraju graditi od čvrstog materijala na način da dio objekta ostane nepoplavljen i neoštećen.
- Zaštitu od štetnog djelovanja bujičnih voda treba provoditi u skladu sa Zakonom o vodama, Državnim planovima obrane od poplava, a posebno Planom obrane od poplava na lokalnim vodama Splitsko-dalmatinske županije.
- Za potrebe tehničkog održavanja, uz korita i kanale bujičnih tokova određuje se inundacijski pojas minimalne širine od 3,0 m od ruba čestice javnog vodnog dobra i vodnog dobra. gornjeg ruba korita, odnosno ruba čestice javnog vodnog dobra. U inundacijskom pojasu zabranjena je svaka gradnja i druge radnje kojima se može onemogućiti izgradnja i održavanje vodnih građevina, na bilo koji način umanjiti protočnost korita i pogoršati vodni režim te povećati stupanj ugroženosti od štetnog djelovanja bujica. Ako je duž trase bujičnog toka planirana zelena površina (u građevinskom području naselja), bujični tok mora svojim rješenjem biti prilagođen okolišu.

Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja u slučaju tehničko - tehnološke katastrofe i velike nesreće u gospodarskim objektima:

- Tehnološki procesi u kojima se koriste ili proizvode zapaljive tekućine i plinovi ili eksplozivne tvari, mogu se obavljati samo u građevinama ili njenim dijelovima koji su izgrađeni sukladno važećim propisima koji uređuju predmetnu problematiku. Ove zahtjeve je nužno ugraditi u dokumente prostornog uređenja.
- U blizini zatečenih lokacija gdje se proizvode, skladište, prerađuju, prevoze, sakupljaju ili obavljaju druge radnje s opasnim tvarima ne preporuča se gradnja objekata u kojem boravi veći broj osoba. (dječji vrtići, škole, sportske dvorane, trgovački centri, stambene građevine i sl.);
- Nove objekte koji se planiraju graditi u kojima se pojavljuju opasne tvari potrebno je locirati na način da u slučaju nesreće ne ugrožavaju stanovništvo (rubni dijelovi poslovnih zona) te obvezati vlasnike istih na uspostavu sustava za uzbunjivanje i uvezivanje na nadležni županijski centar 112.
- Za potrebe gašenja požara u hidrantskoj mreži treba, ovisno o broju stanovnika, osigurati potrebnu količinu vode i odgovarajućeg tlaka. Prilikom gradnje ili rekonstrukcije vodoopskrbnih mreža, ukoliko ne postoji treba predvidjeti vanjsku hidrantsku mrežu sukladno propisima.
- Radi omogućavanja spašavanja osoba iz građevina i gašenja požara na građevini ili otvorenom prostoru treba planirati odgovarajuće vatrogasne pristupe, prilaze i površine za operativni rad vatrogasnih vozila.

Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja u slučaju epidemiološke i sanitarne opasnosti:

- Mjerama zaštite u dokumentima prostornog uređenja potrebno je eventualna privremena odlagališta otpada planirati na većoj udaljenosti od naseljenih mjesta kao i od podzemnih vodotoka na području općine Proložac, te na mjestima gdje bi na najmanji mogući način onečišćavala okoliš.
- Eventualne gradnje životinjskih farmi također planirati na povećanoj udaljenosti od naseljenih mjesta i vodotoka, a sukladno pozitivnim propisima koji reguliraju ovu problematiku.

U dokumente prostornog uređenja općina Proložac će se ugraditi mjere zaštite sukladno Pravilniku o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora (NN 29/83, 36/85 i 42/86), te Pravilniku o postupku uzbunjivanja stanovništva (NN 47/06), te drugim pozitivnim zakonskim propisima iz područja zaštite i spašavanja.

Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja općine Proložac::

Obveza izgradnje skloništa je propisana Zakonom o unutarnjim poslovima kojima je određeno da se skloništa grade u skladu s prostornim planovima). Obveza izrade planova „mjera zaštite“ je propisana Pravilnikom o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti je propisano da nadležno tijelo postavlja zahtjeve glede ugroženosti). Opći zahtjevi ugroženosti su propisani i sadržani u Pravilniku o kriterijima za određivanje gradova i naseljenih mjesta u kojima se moraju graditi skloništa i drugi objekti za zaštitu.

Sukladno navedenom Pravilniku gradovi i općine Splitsko-dalmatinske županije svrstani su u područja 1.- 4. stupnja ugroženosti u kojima se planira gradnja skloništa.

Područje općine Proložac je s obzirom na broj stanovnika (3.796 stanovnika prema popisu 2011. godine) i postojanje objekata koji su posebno ugroženi, svrstano u zonu stupnja ugroženosti.

U slučaju planiranja i gradnje velikih i složenijih objekata (poslovni kompleksi, škole, javni objekti, turistički kompleksi, objekti društvenog standarda i sl.) planirati izgradnju skloništa sukladno propisima. Skloništa se grade u najpogodnijem ukopanom dijelu objekta sa mogućnošću lociranja rezervnog izlaza izvan zone ruševina - H/2 objekta.

Članak 32.

Naslov ispred članka 113. Odluke i članak 113. Odluke se brišu.

1. OBRAZLOŽENJE IZMJENA I DOPUNA PROSTORNOG PLANA

1.1 Polazišta

Pravni osnova za izradu Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja općine Proložac

Pravni osnova za izradu i donošenje Izmjena i dopuna je:

- članak 188. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“, broj 153/13.)
- Pravilnik o općinama koje mogu donijeti prostorni plan uređenja općine smanjenog sadržaja i sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza i obveznim priložima toga plana („Narodne novine“, broj 135/10.)
- Odluka o izradi Izmjena i dopuna prostornog plana uređenja općine Proložac ("Službeni glasnik Općine Proložac“, broj 2/12.)

Izrada izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja općine Proložac je dio procesa kontinuiranog planiranja koji se temelji na praćenju i ocjenjivanju stanja na području općine Proložac te reagiranju na prostorne pojave i procese koji nisu u skladu s razvojnim ciljevima Prostornog plana uređenja Općine Proložac („Službeni glasnik Općine Proložac“, broj 5/06.) kao i na planska rješenja koja se ne potvrđuju u praksi provedbe plana ili nisu u skladu s izmjenama nadređene prostorno planske dokumentacije i regulative. Također se ocjenjuje potrebnim osigurati nove uvjete razvoja Općine u pogledu energetske učinkovitosti i osiguranja prostora za razvoj naselja na obroncima i izvan polja.

Razlozi za izradu Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja općine Proložac

Položaj općine Proložac, bivše općine Imotski zauzima prostor na zapadnom dijelu Imotskog polja i njegovim brdskim visoravnima, koje ga okružuju sa sjeverozapadne i sjeverne strane. S istočne strane graniči s Gradom Imotski, na jugu je općina Podbablje, a na zapadu graniči sa općinama Lokvičići i Lovreć, dok sjevernu granicu čini granica Bosne i Hercegovine.

Sastoji se od pet naselja; Donji Proložac, Gornji Proložac, Postranje, Ričice i Šumet sa 3.796 stanovnika (prema publikaciji 1441 Popisu stanovništva, kućanstava i stanova 2011. Prvi rezultati po naseljima, Statistička izvješća, Državni zavod za statistiku, Zagreb 2011.).

Općina Proložac ima površinu od 54,62 km², što čini 1,21% teritorija Splitsko-dalmatinske županije. Prostor općine spada u slabije naseljena područja. Gustoća naseljenosti 2011.godine iznosila 69,5 stanovnika/km² i niža je od gustoće naseljenosti 2001. godine kada je iznosila 82,57 stanovnika/km² i 1991. godine kada je iznosila 87,90 st./km².

Prostorni plan uređenja općine Proložac („Službeni glasnik Općine Sućuraj, broj 5/06.) obuhvaća područje općine Proložac sa 5 naselja. Prostorni plan uređenja općine Proložac mora se uskladiti sa Zakonom o prostornom uređenju („Narodne novine“, broj 153/13.) i prostornim planom Splitsko-dalmatinske županije a postupak donošenja vrši se po odredbama Zakona o prostornom uređenju i gradnji („Narodne novine“, broj 76/07, 38/09, 55/11, 90/11, 50/12.).

Razlozi za Izmjenu i dopunu su slijedeći:

- preispitivanje odredbi za provođenje koje su se u provedbi pokazale nedovoljno preciznim ili neadekvatnim (npr. građevine za gospodarsku namjenu, potreba izrade urbanističkih planova, ostale odredbe za provođenje kojima se osigurava bolja provedba Prostornog plana i dr.),
- izmjena građevinskog područja naselja i to:
 - definiranje lokacije novog groblja kod sv. Nikole,
 - definiranje građevinskog područja novog naselja na predjelu Budim,
 - definiranje građevinskog područja novog naselja i pratećih sadržaja naselja na predjelu Vučja Draga,

- osiguranje lokacije za gradnju sadržaja javne i društvene namjene (staračkog doma i druge institucije socijalne skrbi) na predjelu Vučja Draga,
- definiranje prostora za gradnju vjetroparka na predjelu Proložac Gornji,
- prenamjena gospodarske (poslovne) namjene K1 u mješovitu namjenu za razvoj naselja Šumet te preoblikovanje drugih zone gospodarske namjene,
- omogućavanje gradnje ugostiteljsko turističkih sadržaja unutra planirane gospodarske zone (K1),
- izmjene (preoblikovanje i proširenje) građevinskog područja naselja,
- preispitivanje planirane cestovne mreže i dopuna već provjerenim i/ili izvedenim trasama cesta,
- usklađivanje sa zahtjevima javnopravnih tijela sukladno Zakonu o prostornom uređenju,
- usklađivanje s primjedbama, očitovanjima i mišljenjima iz javna rasprave a kojima se pridonosi kvalitetnijem uređenju prostora i poboljšanju uvjeta života i rada stanovnika,
- preispitivanje broja i obuhvata obveznih urbanističkih planova uređenja.

Obuhvat Izmjena i dopuna

Izmjene i dopune obuhvaćaju ukupno područje općine Proložac. Izmjene i dopune uključuju izmjene i dopune Odredbi za provođenje vezano za navedene razloge te izmjenu grafičkog dijela elaborata Prostornog plana (građevinska područja naselja).

Izmjene i dopune uključuju i druge izmjene koje su se pokazale opravdanima u tijeku javne rasprave ili su proizašle iz zahtjeva i očitovanja javnopravnih tijela određenih posebnim propisima.

Prostorni plan u mjerilu 1:5.000 je izrađen na novim digitalnim katastarskim podlogama a stručne analize provedene kroz rad odabranog izrađivača (URBOS doo Split) a u suradnji s nadležnom općinskom službom. Radi korištenja novih geodetskih podloga za prikaz granica građevinskog područja naselja došli je do manjih izmjena granica građevinskog područja kao rezultat usklađivanja s novim podlogama. Također je korišten novi digitalni ortofoto prikaz na temelju kojega je korigiran izgrađeni dio građevinskog područja naselja.

Izvod iz prostornog plana regionalne razine

Prostorni plan Splitsko dalmatinske županije

(Službeni glasnik Splitsko dalmatinske županije, broj 1/03, 8/04, 5/05, 5/06 i 13/07 i 9/13.)

Prostornim planom Splitsko-dalmatinske županije utvrđene su smjernice i uvjeti za namjenu, kapacitiranje – dimenzioniranje građevinskih područja te korištenje i zaštitu prostora.

Prostor se prema korištenju Prostornim planom Splitsko - dalmatinske županije, razgraničuje na površine;

- zaštićene prirodne baštine
- zaštićenog kulturno – povijesnog nasljeđa
- zaštićenog poljoprivrednog zemljišta
- šuma i šumskog zemljišta
- geotehničkih značajki tla
- zaštite izvorišta voda za piće i potencijalnih izvora voda za piće
- zaštićenog morskog okoliša
- područja i dijelova ugroženog okoliša
- zaštićenog obalnog područja mora

Zaštita prirodne baštine:

Prijedlog akta o proglašenju zaštićenih prirodnih vrijednosti temelji se na stručnoj podlozi kojom se utvrđuju vrijednosti područja predloženog za zaštitu. Akt o proglašenju sadrži naziv i kategoriju zaštićenog područja te njegove prostorne granice i objavljuje se u Narodnim novinama ili službenom glasilu.

Na području općine Proložac zaštićeno je:

- Izvorišni dio i obalni pojas rijeke Vrljike (i grad Imotski i općina Podbablje u kategoriji posebni rezervat – ihtiološki (1971. godine, reg. broj 644)
- Prološko blato (i općina Loklvičići) u kategoriji značajnog krajobraza (1971. godine, reg. broj 642).

Zaštita kulturnih dobara

Zaštićena kulturna dobra na teritoriju Splitsko – dalmatinske županije kao temelj kulturnog identiteta uživaju osobitu zaštitu. Svrha je zaštite kulturnih dobara očuvanje kulturnih dobara u izvrsnom stanju, te prenošenje kulturnih dobara budućim naraštajima. Za uređenje zaštite kulturnih dobara izrađena je konzervatorska podloga Prostornog plana kojom je analizirano postojeće stanje kulturnih dobara, izvršena njihova valorizacija, te dane smjernice za njihovu zaštitu.

Obzirom da je prepoznavanje značaja i valorizacija kulturnih dobara permanentan proces, uz zaštićena kulturna dobra postoje i dobra od lokalnog značaja koja se trebaju štiti odredbama prostornih planova nižeg reda ili se predviđa njihova zaštita u smislu Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Područja za koja se konzervatorskim podlogama za prostorne planove nižeg reda ustanovi da imaju osobine dobra od lokalnog značaja moraju se kod izrade prostornih planova zaštititi planskim mjerama. Područja za koja se predviđa zaštita u smislu Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara moraju se kod izrade prostornih planova zaštititi planskim mjerama do njihove zakonske zaštite.

Na području općine Proložac zaštićeno je više spomenika kulture:

Naselje	Naziv	Broj registra
Donji Proložac	Arheološko nalazište „Badnjevica“ i „Kokića glavica“	P-2316
Donji Proložac	Spomenik palim borcima i žrtvama fašističkog terora	RST-1044-1979.
Ričice	Gradina	Z-2801
Donji Proložac	Arheološko nalazište „Opačac“	Z-3846
Donji Proložac	Ostaci samostana na otočiću Manastir	Z-3996
Donji Proložac	Tvrđava Badnjevica	Z-4461
Donji Proložac	Most na Suvaji	Z-4462
Donji Proložac	Crkva sv Mihovila	Z-4463
Donji Proložac	Stambeno-gospodarski sklop „Perinuša“	Z-5042

Prostornim planom Splitsko dalmatinske županije propisane su smjernice za prostorno uređenje spomeničkih cjelina i pojedinačnih spomenika kulture.

Prostornim planom Splitsko dalmatinske županije određene su građevina od važnosti za Republiku Hrvatsku i Županiju na području općine Proložac:

Građevine od važnosti za Državu

1. Postojeći dalekovodi:
 - dionica DV 400 kV Mostar – Konjsko
 - dionica DV 220 kV Mostar - Zakučac
2. Vjetroelektrana Proložac snage veće od 20 MW (dvije potencijalne lokacije)
3. Sunčeva elektrana Proložac (potencijalna lokacija)
4. Vodne građevine:
 - Regulacijske i zaštitne građevine:
Građevine na međudržavnim vodama:
sustav „Trebižat-Vrljika-Ričice“
akumulacija Ričice
retencija Prološka Vrljika, dužine 10,92 km

Sija, dužine 6,5 km
 Suvaja, dužine 3,5 km, nasip uz Suvaju
 Kanal Šiovača-Prokop, dužine 6,5 km
 Nasipi uz Siju i Suvaju, dužina 10,18 km
 nasip Prološke retencije, dužine 1,15 km
 brana akumulacije Ričice, dužine 0,2 km

Retencije i akumulacije za obranu od poplava:

naziv	vodotok	duljina nasipa (km)	opći volumen 10 ⁶ m ³	namjena
retencija „Prološka“	Suvaja - Sija	1,15	11,40	obrana od poplava
akumulacija „Ričice“	Ričica	0,20	33,10	- natapanje - obrana od poplava

Jezero i kompenzacijski bazen hidroelektrane Ričice

Građevine od važnosti za Županiju

1. Cestovne građevine:

- Ž6156 granica BiH – Cera – Ričice – Imotski (D60)
- Ž6157 Studenci (Ž6155) – D.Proložac – Glavina Donja (D60)
- Ž6176 Prološko Blato – D.Proložac (Ž6157)
- Ž6181 Šumet - Kamenmost (D60)
- Ž6154 Gornji Proložac (L67153) – Donji Proložac (Ž6157)

2. Energetske građevine

- dionica DV 110 kV Kraljevac - Imotski
- plinovod – lokalni

Sustav odvodnje u osjetljivom području - sustav odvodnje otpadnih voda Proložac

3. Vodne građevine

- grupni vodoopskrbni sustav Imotske krajine (podsustav Opačac)
- sustav odvodnje u osjetljivom području - sustav odvodnje otpadnih voda Proložac
- regulacijske i zaštitne građevine na lokalnim vodama (stalni vodotoci, bujice, odvodni kanali, retencije i sl.)
- melioracija Imotskog polja (pripadajući dio)
- sustav odvodnje Imotskog polja (pripadajući dio)

4. Građevine za gospodarenje otpadom

- pretovarna stanica s reciklažnim dvorištem iz sustava gospodarenja otpadom

Prostornim planom Splitsko - dalmatinske županije određena su izdvojena područja ugostiteljsko – turističke namjene:

Općina	Naziv	Površina (ha)	Max. kapacitet	Vrsta
Proložac	Gornji Proložac	1,4	70	T2
Proložac	Ričice 1	3,4	170	T1
Proložac	Ričice 2	1,3	65	T1

Ugostiteljsko turističke zone se mogu planirati i unutar građevinskog područja naselja.

Gospodarske zone veće od 10,0 ha obuhvaćaju:

- poslovna zona Donji Proložac, površine 20,56 ha
- poslovna zona Ričice, površine 13,38 ha

Izdvojena građevinska područja sportske namjene mogu se planirati na slijedećim lokalitetima:

- Postranje, površine 2,2 ha, sportsko rekreacijski centar (R2),

- Ričice, Pavići, površine 16,1 ha, sportski centar (R4),
- Ričice, Srednje Brdo, površine 3,38 ha, sportsko rekreacijski centar(R2),
- Ričice, Uz Jezero, površine 0,84 ha, sportsko rekreacijski centar (R2).

Površine sportske namjene mogu se planirati i unutar građevinskog područja naselja.

Prostornim planom Splitsko - dalmatinske županije određeni su uvjeti za gradnju stambene i gospodarske građevine u funkciji obavljanja poljoprivredne i stočarske djelatnosti (Članak 113.):

„Pod stambenim i gospodarskim građevinama podrazumijevaju se građevine koje se za vlastite potrebe, a u funkciji obavljanja djelatnosti poljoprivrede i stočarstva grade izvan građevinskog područja. Sukladno kategorizaciji i osjetljivosti prostora, graditi u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti može se jedino na površinama na kojima se djelatnost obavlja, a Prostornim planom uređenja Općine i Grada razgraničenim kao poljoprivredno zemljište, osim na I. kategoriji bonitiranog zemljišta.

PPUO/G-om se na temelju kriterija utvrđenih ovim Planom, u grafičkom dijelu plana moraju odrediti područja na kojima se ovi sadržaji mogu graditi, a u odnosu na druge kriterije, namjenu, korištenje i zaštitu prostora. Područja određena PPUO/G-om za ovu namjenu ne mogu zauzimati više od 1/5 ukupnog obalnog pojasa (u što se ne uračunava obalni pojas naselja). Ova područja prikazuju se u PPUO/G-u na kartografskim prikazima „Korištenje i namjena površina“ i „Građevinska područja naselja“.

Mogućnost izgradnje ovih sadržaja podrazumijeva bavljenje poljoprivredom i stočarstvom, odnosno isključivo poljoprivredom (u ZOP-u) kao registriranom osnovnom djelatnošću na površinama od minimalno 3 ha u ZOP-u i na površinama od minimalno 1 ha izvan ZOP-a.

Stambene i gospodarske građevine u prostornom smislu moraju sačinjavati funkcionalnu cjelinu uz racionalno korištenje prostora. U stambenim objektima ovih cjelina mogu se pružati ugostiteljske i turističke usluge seoskog turizma.

Građevine za potrebe prijavljenog obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva i pružanje ugostiteljskih i turističkih usluga u seljačkom domaćinstvu mogu se graditi prema kriterijima:

- *ove građevine mogu imati najviše prizemlje ukupne površine do 400 m² građevinske bruto površine (najveće visine do 5m) i/ili potpuno ukopani podrum do 1000 m² građevinske bruto površine, a moraju biti udaljene najmanje 100 m od obalne crte, a na otocima najmanje 50 m od obalne crte.*
- *ne može se graditi više odvojenih pojedinačnih građevina ukupno odgovarajuće površine.*
- *Odobrenje za građenje može se izdati samo na površinama koje su privedene svrsi i zasađene trajnim nasadima (maslina, vinova loza i sl.) u površini od najmanje 70% ukupne površine obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva i seljačkog domaćinstva za pružanje ugostiteljsko turističke usluge. PPUO/G-om ove površine i građevine ne mogu se prenamijeniti u drugu namjenu.*

Gospodarske građevine za vlastite potrebe u funkciji obavljanja djelatnosti poljoprivrede i stočarstva mogu se graditi prema sljedećim kriterijima:

- *na površinama od 1 do 3 ha mogu imati prizemlje ukupne površine do 200 m² građevinske bruto površine (najveće visine do 5m) i/ili potpuno ukopani podrum do 400 m² građevinske bruto površine.*
- *Na površinama preko 3 ha mogu imati prizemlje ukupne površine do 400 m² građevinske bruto površine (najveće visine do 5m) i/ili potpuno ukopani podrum do 1000 m² građevinske bruto površine.*
- *Gospodarske ne mogu se graditi na udaljenosti manjoj od 10m od granice susjedne parcele.*

Stambene građevine za vlastite potrebe u funkciji obavljanja djelatnosti poljoprivrede i stočarstva mogu se graditi prema sljedećim kriterijima:

- *može se izraditi samo jedan stambeni objekt*
- *stambeni objekti moraju se graditi kao jedinstvene građevine i ne može se graditi više odvojenih pojedinačnih građevina ukupno odgovarajuće površine.*

- *Stambeni objekti ne mogu se graditi zasebno bez gospodarskih objekata i ne mogu se graditi na udaljenosti manjoj od 10m od granice susjedne parcele.*
- *katnost stambenih objekata može biti najviše podrum, prizemlje, kat i kosi krov (bez nadozida), najveća bruto tlocrtna površina objekta je 100 m².*

Poljska kućica, kao građevina za vlastite gospodarske potrebe (spremište za alat, strojeve, poljoprivredu opremu i sl.), se gradi na poljoprivrednom zemljištu najmanje površine 2000 m², a može biti tlocrtna površina najviše 20 m².

Površina poljske kućice ne može se proporcionalno povećavati u odnosu na površinu zemljišta. Katnost ovih objekata je prizemlje i kosi krov i gradi se na zemljištu koje je Prostornim planom uređenja Općine i Grada razgraničeno kao poljoprivredno, osim na osobito vrijednom poljoprivrednom zemljištu.

Poljske kućice ne mogu imati priključak na komunalnu infrastrukturu. Udaljenost poljskih kućica od ruba susjedne parcele je minimalno 3 metra. Pomoćni objekti druge namjene ne mogu se izgrađivati.

Gospodarske i stambene građevine za vlastite potrebe u funkciji obavljanja djelatnosti poljoprivrede i stočarstva i objekti poljskih kućica iz stavaka 6., 7., i 8. ovoga članka ne mogu se graditi izvan građevinskog područja na prostorima zračne udaljenosti manje od 300 metara od obale jezera i vodotokova.“

Infrastruktura vodoopskrbe i odvodnje

Vodoopskrba Imotskog područja ostvaruje se vodovodom „Josip Jović koji koristi vodu s vodozahvata Opačac“, a čija izgradnja je započela 1996. Iako je do sada izgrađeno oko 85 % sustava, sva naselja nisu priključena na vodoopskrbni sustav, te je planiran nastavak izgradnje sustava kako bi sva naselja imala riješenu opskrbu pitkom vodom.

Na području Imotskog potrebno je dograđivati kanalizacijsku mrežu, kako grada, tako i ostalih naselja čija odvodnja gravitira uređaju za pročišćavanje u Imotskom. To se u prvom redu odnosi na naselja u slivu izvorišta rijeke Vrljike, za koje je izrađeno idejno rješenje odvodnje otpadnih voda. Potrebno je izvršiti rekonstrukciju uređaja za pročišćavanje, te spojiti kanalizacijsku mrežu naselja Proložac na uređaj. Izgradnjom kanalizacijskog sustava općine Proložac i dispozicijom otpadnih voda na postojeći uređaj za pročišćavanje grada Imotskog omogućava se zaštita izvorišta Opačac od zagađenja. Izgrađeno je 11.950 m kolektora i 5 pratećih crpnih stanica, te predstoji tehnički pregled sustava i priključenje na uređaj grada Imotskog.

Elektroenergetika

Glavni pravci razvoja elektroenergetskog sustava su u izgradnji proizvodnih i prijenosnih objekata koji koriste programe obnovljivih izvora energije (energiju sunca, energiju vjetra, hidroenergiju, bioenergiju).

Zbog izuzetnog značaja vode kao resursa, te moguće promjene režima voda u vodotocima, utjecaja na floru i faunu, izrada i provedba prethodnih poslova na izgradnji malih hidroelektrana mora podrazumijevati i izradu Studije o utjecaju promjene režima voda i utjecaja na floru i faunu vodotoka.

Planirani elektroenergetski objekti:

- MHE Ričice 6,5 MW

Program korištenja plina

U gusto naseljenim dijelovima naselja ili u dijelovima grada od posebne povijesne i urbanističke važnosti moguć je razvoj niskotlačnog plinskog sustava max radnog tlaka 100 mbar, a čija će se opravdanost i obuhvat definirati izvedbenim projektima.

Koncepcija plinifikacije područja južnog dijela Splitsko-Dalmatinske Županije rezultirala je izradom Koncepcije plinoopskrbe na području grada Imotski i općina Šestanovac, Cista Provo, Lovreć, Proložac, Zmijavci, Zagvozd, Zadvarje te Vrgorac.

Srednjetačnim plinovodima maksimalnog radnog tlaka 4 bar pretlaka opskrbljivat će se svi potrošači, široka potrošnja, komercijalni i industrijski potrošači na području grada Imotski i općina Šestanovac, Cista Provo, Lovreć, Proložac, Zmijavci, Zagvozd, Zadvarje te Vrgorac.

RS IMOTSKI opskrbljivat će potrošače na području grada Imotski te općina Proložac Zmijavci i Runović.

Telekomunikacijski sustavi

Lokaciju postave baznih postaja potrebno je usuglasiti s nadležnim konzervatorskim odjelom kako bi se izbjegle moguće devastacije i štete na kulturnoj baštini, u prvom redu arheološkim lokalitetima.

Za grafički prikaz samostojećih antenskih stupova koristi se „Zajednički plan razvoja pokretne komunikacijske infrastrukture“ izrađen od Udruge pokretnih komunikacija Hrvatske i potvrđen od Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije. U grafičkom prikazu određuje se područje elektroničke komunikacijske zone za smještaj samostojećeg antenskog stupa unutar koje je moguće locirati samostojeći antenski stup

Unutar elektroničke komunikacijske zone uvjetuje se gradnja samostojećeg antenskog stupa takvih karakteristika da može prihvatiti više operatora, odnosno prema tipskom projektu koji je potvrđen rješenjem Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva. Ukoliko je unutar planirane elektroničke komunikacijske zone već izgrađen samostojeći antenski stup/stupovi koji ne može prihvatiti druge operatere, tada je moguće planirati izgradnju dodatnog stupa za ostale operatore/operatora, izuzev ako je postojeća lokacija u blizini ili na dijelu arheološkog lokaliteta, gdje se onda uvjetuje izgradnja jednog antenskog stupa za prihvata više operatera, uz prethodnu suradnju s nadležnim Konzervatorskim odjelom. Novi stup se može graditi na udaljenosti koja minimalno utječe na krajobraz, na način da se ovisno o uvjetima prostora određuje područje – zona unutar koje je moguće locirati samo jedan stup. Iznimno, ukoliko lokacijski uvjeti ne dozvoljavaju izgradnju jednog stupa koji ima takve karakteristike da može primiti sve zainteresirane operatore (visina i sl.) dozvoljava se izgradnja nekoliko nižih stupova koji na zadovoljavajući način mogu pokriti planirano područje signalom. Pri određivanju detaljnijeg položaja samostojećeg antenskog stupa potrebno je izbjegavati gradnju na područjima namijenjenima pretežito stanovanju. Iznimno, izgradnja samostojećih antenskih stupova na spomenutim područjima moguća je ukoliko se drugačije ne može osigurati kvalitetna pokrivenost signalom elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme. Samostojeći antenski stupovi ne mogu se graditi na područjima namijenjenim za zdravstvene, predškolske i školske sadržaje i javne parkove. Ukoliko je neophodno graditi samostojeći antenski stup unutar građevinskog područja, prioritarno odabrati smještaj unutar područja gospodarske, komunalno-servisne, infrastrukturne i slične namjene. Ne planirati smještaj samostojećih antenskih stupova na područjima zaštićenim temeljem Zakona o zaštiti prirode, a posebice na područjima zaštićenim u kategoriji nacionalni park, strogi rezervat i posebni rezervat, te ostalim kategorijama ukoliko zaštićeno područje obuhvaća malu površinu. Ukoliko je zbog postizanja osnovne pokrivenosti područja nemoguće izbjeći planiranje i izgradnju samostojećih antenskih stupova na zaštićenom području isti se trebaju planirati rubno, odnosno na način da se izbjegnute i krajobrazno vrijedne lokacije i vrhovi uzvisina.

Na prostoru velikih zaštićenih područja planirati minimalni broj stupova koji omogućava pokrivenost. Na područjima zaštićenih dijelova prirode i graditeljske baštine tipske građevine za smještaj opreme treba oblikovati u skladu s prostornim obilježjima okolnog prostora i tradicijskom arhitekturom.

Za pristupni put samostojećem antenskom stupu radi gradnje stupa, postavljanja i održavanja opreme, moguće je koristiti postojeći šumski put, šumske prosjeke, staze i sl., odnosno ostale prometne površine koje se kao takve u naravi koriste. Moguće je koristiti i novi prikladni pristupni put koji vodi do prometne površine, odnosno one koja se kao takva u

naravi koristi. Pristupni put do samostojećeg antenskog stupa ne smije se asfaltirati.

Za planirane samostojeće antenske stupove na području ekološke mreže (Uredba o ekološkoj mreži), koji sami ili sa drugim zahvatima mogu imati bitan utjecaj na područje ekološke mreže treba ocijeniti, sukladno Zakonu o zaštiti prirode, njihovu prihvatljivost za ekološku mrežu odnosno na ciljeve očuvanja tog područja ekološke mreže. Dopušteno je postavljanje elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme na postojećim građevinama u skladu s posebnim uvjetima tijela i/ili osoba određenim posebnim propisima koji propisuju posebne uvjete prilikom ishođenja lokacijske dozvole.

Radio Relejne RR postaje kao i prostori za smještaj postaja za pokretne komunikacije mogu se graditi izvan naseljenih područja. Ovim planom predviđa se zamjena radiorelejnih veza optičkom kabelskom pristupnom mrežom prema samostojećim antenskim stupovima.

U postupcima ishođenja dozvola za gradnju objekata elektroničkih pokretnih komunikacija potrebno je poštivati uvjete od interesa obrane vezano za zone posebne namjene i zaštitne i sigurnosne zone vojnih objekata te ishoditi posebne uvjete i suglasnost MORH-a.

Postupanje s otpadom

U cilju sanacije postojećeg stanja zbrinjavanja otpada i postojećeg stanja na odlagalištima otpada potrebno je poduzeti slijedeće mjere:

1. Izraditi katastar svih aktivnih odlagališta, posebice otpadom zagađenog onečišćenog tla, s prijedlogom mjera za njihovu trajnu sanaciju, prema listi ekoloških prioriteta,
2. Staviti pod kontrolu sva aktivna odlagališta radi izbjegavanja nekontroliranog odlaganja opasnog otpada i stvaranja divljih deponija

U postupku izrade dokumenata prostornog uređenja niže razine, potrebno je prema danim uvjetima iz ovog Plana (članak 205.) ispitati mogućnosti izgradnje reciklažnih dvorišta. Reciklažno dvorište jest građevina namijenjena razvrstavanju i privremenom skladištenju neopasnog otpada.

Prostornim planom Splitsko dalmatinske županije određene su mjere sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš, uključujući zaštitu voda, mora, zraka, tala, poljoprivrednog zemljišta te mjere zaštite od buke.

Ocjena stanja u obuhvatu Izmjena i dopuna

U uređenju i korištenju prostora općine Proložac mogu se izdvojiti dva problema, jedan vezan za provedbu Prostornog plana uređenja općine Proložac i izradu propisanih urbanističkih planova i drugi vezan za potrebu osiguranja uvjeta za kvalitetniji gospodarski razvoj i razvoj naselja sa pratećim sadržajima.

U uređenju naselja postignuti su značajni rezultati prvenstveno u osiguranju javnih i društvenih sadržaja i komunalne infrastrukture. Izgrađena je nova škola, dvorana, uređene su postojeće i izgrađene nove prometnice. Planira se gradnja novog groblja izvan naselja i polja.

Radi ograničenja širenja naselja i građevinskog područja u polje, potrebno je razmotriti formiranje novog građevinskog područja na padinama brda i krškom području izvan polja te osigurati mjere za uređenje toga novog građevinskog područja.

Jedan od značajnih problema koji se uočava u provedbi Prostornog plana uređenja općine Proložac jest neodgovarajuća geodetska podloga na temelju koje nije bilo moguće precizno odrediti granicu građevinskog područja, razgraničiti izgrađeno od neizgrađenog područja te precizno i opravdano odrediti granicu obuhvata propisanih urbanističkih planova uređenja. Stoga je u ovim Izmjenama i dopunama korišten ortofoto prikaz radi razgraničenja izgrađenog i neizgrađenog građevinskog područja, odnosno uređenog građevinskog područja naselja.

Radi ograničenja širenja naselja i građevinskog područja u polje, potrebno je razmotriti formiranje novog građevinskog područja na padinama brda i krškom području izvan polja te osigurati mjere za uređenje toga novog građevinskog područja.

Temeljna zadaća Prostornog plana uređenja općine je dugoročno planiranje prostora u smislu organizacije prostora i optimalnog kapacitiranja za sve naseljske funkcije, posebno gospodarske, uz istovremenu zaštitu prirodnih i kulturnih dobara te povijesnih vrijednosti.

Obzirom na složenost i dugotrajnost procedura izrade urbanističkih planova uređenja značajan praktični cilj ovih izmjena i dopuna je revizija razgraničenja izgrađenog i neizgrađenog dijela građevinskog područja te precizno određivanje granice obuhvata urbanističkih planova u skladu s novim i preciznijim geodetskim podlogama.

Kako je u postupku izrade i donošenja više urbanističkih planova uređenja, u ovim Izmjenama i dopunama su akceptirana iskustva u tom detaljnijem planiranju i posebno analizama, pa se sukladno tome mijenjaju grafički dio i Odredbe za provođenje u okviru zakonskih mogućnosti.

Također su razmotrene granice zona gospodarske namjene te po potrebi iste revidirane a s ciljem njihove održivosti i jednostavnije realizacije, odnosno privođenja namjeni.

Jedan od obveznih ciljeva ovih izmjena i dopuna je usklađenje sa Zakonom o prostornom uređenju i gradnji te s drugim propisima kao i za zahtjevima javnopravnih tijela određenih člankom 79. Zakona o prostornom uređenju i gradnji.

Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja općine Proložac, obzirom da se radi o Prostornom planu skraćenog sadržaja, izrađene su na postojećim podlogama na kojima je izrađen važeći Prostorni plan (katastarska karta u mjerilu 1:5000 i neobavezni shematski prikaz mreže listova i osnovnih podataka o prostoru na topografskoj karti u mjerilu 1:25000).

Za prikaz građevinskog područja naselja, korišteni su važeći katastarski planovi u digitalnom (vektorskom) obliku. Za razgraničenje izgrađenog i neizgrađenog dijela građevinskog područja, precizno određivanje granice građevinskog područja, te razgraničenje zona unutar građevinskog područja, korištenje orto-foto snimak prostora općine Proložac.

Predložene izmjene i dopune potrebno je ugraditi u tekstualni i grafički dio Prostornog plana uređenja općine Proložac i to kako slijedi:

A. Tekstualni dio:

ODREDBE ZA PROVOĐENJE

B. Grafički dio:

1. KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA	
Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
2. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI	
2.1 CESTOVNI PROMET	
Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
2.2 ENERGETSKI SUSTAVI	
Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
2.3 VODNO-GOSPODARSTVENI SUSTAVI	
Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
2.4 POŠTA I TELEKOMUNIKACIJE	
Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
3. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITEPROSTORA	
3.1 PRIRODNA I GRADITELJSKA BAŠTINA	
Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
3.2 PODRUČJA POSEBNIH OGRANIČENJA U KORIŠTENJU	
Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
3.3 EKOLOŠKA MREŽA	
Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
4. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA	
IZDVOJENA GRAĐEVINSKA PODRUČJA IZVAN NASELJA	1:5000
4a. GRAĐEVINSKA PODRUČJA (mreža listova)	1:25.000

C. Obvezni prilozi:

1. OBRAZLOŽENJE IZMJENA I DOPUNA PROSTORNOG PLANA
2. STRUČNE PODLOGE NA KOJIMA SE TEMELJE PROSTORNO PLANSKA RJEŠENJA
3. POPIS SEKTORSKIH DOKUMENATA I PROPISA KOJE JE BILO POTREBNO POŠTIVATI U NJEGOVOJ IZRADI
4. ZAHTJEVI I MIŠLJENJA IZ ČLANKA 79., 94. i 98. ZAKONA O PROSTORNOM UREĐENJU I GRADNJI
5. IZVJEŠĆA O PRETHODNOJ I JAVNOJ RASPRAVI
6. EVIDENCIJA POSTUPKA IZRADI I DONOŠENJA IZMJENA I DOPUNA PROSTORNOG PLANA
7. SAŽETAK ZA JAVNOST

2. Programska polazišta Prostornog plana

Temeljna zadaća Prostornog plana uređenja općine Proložac je dugoročno planiranje prostora u smislu organizacije prostora i optimalnog kapacitiranja za sve funkcije naselja, posebno gospodarske, uz istovremenu zaštitu prirodnih i kulturnih dobara i povijesnih vrijednosti.

Obzirom na složenost i dugotrajnost procedura izrade urbanističkih planova uređenja značajan praktični rezultat ovih izmjena i dopuna je revizija razgraničenja izgrađenog i neizgrađenog dijela građevinskog područja svih naselja općine Proložac. Time se znatno smanjuje potreba za izradom obveznih urbanističkih planova uređenja.

Izmijenjene su granice građevinskog područja naselja, gradnja na terenima izvan polja, zone gospodarske namjene te revidirane s ciljem njihove jednostavnije realizacije odnosno privođenja namjeni. Radi korištenja novih geodetskih podloga za prikaz granica građevinskog područja naselja došli je do izmjena granica posebno izgrađenog dijela građevinskog područja kao rezultat usklađivanja s novim podlogama. Također je korišten novi digitalni ortofoto prikaz na temelju kojega je korigiran izgrađeni dio građevinskog područja naselja.

Jedan od obveznih ciljeva ovih Izmjena i dopuna prostornog plana je usklađenje sa Zakonom o prostornom uređenju te s izmjenama i dopunama Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije.

Za izradu Prostornog plana je izrađena posebna stručna podloga Državnog zavoda za zaštitu prirode „Podaci o vrstama, staništima, zaštićenim i evidentiranom područjima i područjima Ekološke mreže RH s prijedlogom mjera zaštite za potrebe Izmjena im dopuna prostornog plana uređenja općine Proložac“, Zagreb, kolovoz 2012. godine.

Kako su u međuvremenu usvojene Izmjene i dopune Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije izmijenjen je grafički dio u mjerilu 1:100.000 koji je sastavni dio Prostornog plana uređenja općine Proložac.

Prostorni plan u mjerilu 1:5.000 je izrađen na novim digitalnim katastarskim podlogama a stručne analize provedene kroz rad odabranog izrađivača (URBOS doo Split) a u suradnji s nadležnom općinskom službom.

3. Plan prostornog uređenja

Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja općine Proložac izrađuju se u skladu s Odlukom o izradi Izmjena i dopuna prostornog plana uređenja općine Proložac („Službeni glasnik Općine Proložac“, broj 04/10.) iz slijedećih razloga (usklađeno sa suglasnostima, mišljenjima i očitovanjima u postupku donošenja ovih Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja općine Proložac).

Uz preciznije određenje obuhvata urbanističkih planova uređenja izvršene su izmjene Odredbi za provođenje radi usklađivanja sa Zakonom o prostornom uređenju i gradnji („Narodne novine“, broj 76/07, 38/09, 55/11, 90/11 i 50/12.), Izmjenama i dopuna Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije („Službeni glasnik Splitsko dalmatinske županije“, broj 13/07.) te posebnim propisima, kao i bolje provedbe Prostornog plana u skladu s lokalnim uvjetima i potrebama stanovnika općine Proložac.

Ispravljene su greške te dopunjene i preispitane Odredbe za provođenje Prostornog plana uređenja općine Sućuraj u pogledu uvjeta uređenja prostora, gradnje unutar izgrađenog i neizgrađenog građevinskog područja naselja, izmijenjeni grafički dijelovi Prostornog plana u mjerilu 1:5000.

Problem određivanja građevinskog područja naselja

U skladu sa člankom 43. Zakona o prostornom uređenju stekli su se uvjeti za proširenje građevinskog područja za naselja Gornji Proložac, Donji Proložac i Postranje u kojima je prema novom prikazu izgrađenog građevinskog područja (analiziranog na temelju ortofoto prikaza) izgrađeno više od 50% građevinskog područja naselja. U tom slučaju građevinsko područje naselja se može proširiti za 30%.

Međutim, Prostornim planom Splitsko dalmatinske županije određena je mogućnost proširenja građevinskog područja naselja samo u slučaju kada je izgrađeni dio prelazi 80% površine građevinskog područja a tome uvjetu ne udovoljava niti jedno naselje općine Proložac. Stoga je u donošenju ovih Izmjena i dopuna primijenjen važeći Zakon jer Prostorni plan Splitsko dalmatinske županije nije usklađen s tim propisom.

Prema navedenom samo građevinsko područje naselja Šumet zadovoljava uvjete Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije a naselja Donji Proložac i naselje Postranje zadovoljavaju uvjete koji su propisani Zakonom o prostornom uređenju. Međutim u cjelini građevinsko područje općine Proložac zadovoljava uvjete koji su propisani Zakonom o prostornom uređenju. Naime Zakon o prostornom uređenju određuje da građevinsko područje općine u cjelini mora udovoljavati uvjetima izgrađenosti da bi se omogućilo njegovo plansko širenje.

OBVEZNA TABLICA PROVJERE GP NASELJA								
naselja	GP naselja i izdvojenih dijelova naselja	PPUO Proložac (Službeni glasnik Općine Proložac, 5/06.)			max. prema čl. 43. Zakona o prostornom uređenju	ID PPUO Proložac		
		Ukupno GP ha	Izgrađeno GP ha	Izgrađeno GP %		Ukupno GP ha	Izgrađeno GP ha	Izgrađeno GP %
1.	Gornji Proložac	85,7	48,8	56,94	111,41	117,97	48,8	41,4
2.	Donji Proložac	219,6	151,4	68,94	285,48	225,2	151,4	63,5
3.	Šumet	42,3	20,1	47,52	42,3	40,9	20,1	49,1
4.	Postranje	175,5	94,1	53,62	228,15	177,2	94,1	53,1
5.	Ričice	147,6	40,6	27,5	147,6	151,8	40,6	26,7
UKUPNO		670,7	355	52,93	814,94	713,07	355	49,8

Iz prikaza gornje tablice proizlazi da je građevinsko područje naselja općine Proložac u skladu s člankom 43. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“, broj 153/13.) jer je od ukupno moguće površine građevinskog područja naselja od 814,94 ha planirano ukupno 713,07 ha u svih pet naselja općine Proložac.

3.1 Obilježja područja sa stanovišta zaštite prirode

3.1.1 Zaštićene i ugrožene vrste na području općine Proložac

Iako ne postoji cjelovita inventarizacija područja općine Proložac, prema dostupnim podacima iz crvenih knjiga ugroženih vrsta Hrvatske i postojećih stručnih studija, na ovom području stalno ili povremeno živi niz ugroženih i zaštićenih vrsta.

Sisavci

Prema Crvenoj knjizi ugroženih sisavaca Hrvatske, šire područje općine Proložac je stvarno ili potencijalno područje rasprostranjenosti većeg broja ugroženih i/ili zaštićenih vrsta sisavaca. Uz tablicu s popisom zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta koje su ovdje rasprostranjene, za one najugroženije (pred izumiranjem - u kategorijama CR, EN i VU) navedeni su i osnovni podaci.

Tablica 1. Popis ugroženih vrsta sisavaca na području općine Sućuraj (SZ - strogo zaštićena svojta, Z - zaštićena svojta; EN - ugrožena, VU - rizična, NT - potencijalno ugrožena, LC - najmanje zabrinjavajuća, DD - vjerojatno ugrožena, ZZP - Zakon o zaštiti prirode)-

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Regionalna kategorija ugroženost	Zaštita po ZZP	Dodatak II Direktive o staništima
<i>Canis lupus</i>	vuk	NT	SZ	✓
<i>Eliomys quercinus</i>	vrtni puh	NT	Z	
<i>Glis glis</i>	sivi puh	LC	SZ sj. od Save Z juž od Save	
<i>Lepus europaeus</i>	europski zec	NT	Z	
<i>Miniopterus schreibersi</i>	dugokrili pršnjak	EN	SZ	✓
<i>Myotis emarginatus</i>	riđi šišmiš	NT	SZ	✓
<i>Plecotus kolombatovici</i>	primorski dugouhi šišmiš	DD	SZ	
<i>Rhinolophus blasii</i>	Blazijev potkovnjak	VU	SZ	✓
<i>Rhinolophus euryale</i>	južni potkovnjak	VU	SZ	✓
<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	veliki potkovnjak	NT	SZ	✓
<i>Rhinolophus hipposideros</i>	mali potkovnjak	NT	SZ	✓
<i>Ursus arctos</i> +	smeđi medvjed	NT	Z	✓

+ povremeno rasprostranjenje

Od navedenih sisavaca, ističu se vrste navedene na Dodatku II Direktive o staništima odnosno vrste za koje je potrebno odrediti tzv. *Posebna područja zaštite* (SAC – *Special Area of Conservation*).

Od ugroženih vrsta izdvajamo slijedeće najugroženije vrste:

dugokrili pršnjak (*Miniopterus schreibersi*)

Kategorija ugroženosti: EN – ugrožena svojta

Ekologija: Poglavitito špiljska vrsta, ali je nađen i u rudnicima te napuštenim podrumima. Često mijenja skloništa, i ljeti i zimi. Povremeno se pri migraciji kolonije zadržavaju i na tavanima kuća i krovštima crkava. Lovi visoko u zraku, iznad šuma i polja.

Razlozi ugroženosti: Vrlo je osjetljiv na uznemiravanje, ali i na postavljanje željeznih rešetaka na vrata u špiljama. Ugrožen je vjerojatno i upotrebom pesticida, kao u sjevernijem dijelu srednje Europe gdje je zamijećen uočljivi pad brojnosti.

blazijev potkovnjak (*Rhinolophus blasii*)

Kategorija ugroženosti: VU – osjetljiva populacija

Ekologija: Topli i suhi vegetacijom obrasli obronci, garizi i šibljaci u submediteranskom pojasu. Ljetne kolonije Blazijeva potkovnjaka su u osobito toplim špiljama ili u potkrovljima zgrada. Zimuje u špiljama s relativno visokom temperaturom, pa je i zimi često aktivan. U Hrvatskoj su, osim jedne ljetne kolonije, za sada poznate uglavnom samo manje zimske kolonije iz špilja. Čini se da je vrlo usko specijaliziran u prehrani: u Africi je zabilježeno da lovi gotovo jedino noćne leptire, no na jelovniku mu se nađu i termiti.

Razlozi ugroženosti: Mogući su razlozi ugroženosti gubitak staništa u špiljama zbog uznemirivanja turističkim posjetima i obnova odnosno izgradnja zgrada na način koji priječi boravak kolonija na tavanima, fumigacija špilja organoklornim pesticidima za vojne potrebe. O brojnosti populacije ove rijetke vrste u Hrvatskoj još nemamo sigurnih podataka, ali vrsta nije više opažana na nekim nalazištima poznatim iz sredine prošlog stoljeća i moglo bi se dogoditi da prijeđe i u višu kategoriju ugroženosti.

južni potkovnjak (*Rhinolophus euryale*)

Kategorija ugroženosti: VU – osjetljiva vrsta

Ekologija: Livade s grmljem, grmolika vegetacija šibljaka, gariga i šuma s niskom pokrovnošću drveća. Kolonije su mu u špiljama, ljeti često tvori zajedničke kolonije s velikim potkovnjakom, riđim šišmišem i dugokrilim pršnjakom. Zimske kolonije su poznate u hladnijim jamama i špiljama, samostalne ili s velikim potkovnjakom, ali dosad u Hrvatskoj nije nađen u većem broj. U primorju je, prema zapažanjima autora, često aktivan i zimi.

Razlozi ugroženosti: Uznemirivanje prstenovanjem, špiljarenjem i intenzivna upotreba pesticida. O pretpostavljenom padu broja kolonija i brojnosti vrste u Hrvatskoj indikacija su brojni nalazi subfosilnih ostataka u špiljama na obali i otocima, a u kojima više nisu potvrđene niti ljetne niti zimske kolonije.

Mjere zaštite:

U cilju zaštite **šišmiša**, potrebno je očuvati njihova prirodna staništa u špiljama, šumama te skloništima po tavanima, crkvenim tornjevima i drugim prostorima na zgradama. U slučaju obnova zgrada i crkava u kojima je nađena kolonija šišmiša, poželjno je postaviti nova pogodna mjesta za sklonište kolonije.

Za zaštitu šišmiša koji obitavaju u špiljama potrebno je špilje tretirati kao područja zatvorena za javnost, a u iznimnim slučajevima u špiljama koje su otvorene za posjetitelje šišmišima osigurati nesmetano kretanje prilikom postavljanja vrata na ulazu u špilju (za postavljanje takvih vrata obavezno je konzultirati stručnjake za šišmiše), ne uznemiravati prilikom posjeta te odrediti prihvatni kapacitet špilje.

U cilju zaštite šumskih vrsta šišmiša, detaljne mjere očuvanja šumskih staništa propisuju se uvjetima zaštite prirode koji se ugrađuju u odgovarajuće šumsko-gospodarske osnove na području Općine Proložac.

U cilju zaštite vrsta vezanih za vlažna staništa potrebno je u što većoj mjeri očuvati vodena i močvarna staništa i spriječiti melioraciju i isušivanje, odnosno ne planirati daljnje regulacije vodotoka te daljnje melioracije ovakvih površina bez Ocjene prihvatljivosti takvih zahvata na prirodu, sukladno Zakonu o zaštiti prirode.

Jedno od glavnih obilježja ovog područja je da u njemu žive dvije od **3** velike zvijeri – vuk i medvjed:

Vuk - *Canis lupus* je strogo zaštićena vrsta kojom se upravlja temeljem «Plana upravljanja vukom u Hrvatskoj» izrađenog u suradnji svih interesnih skupina, te usvojenog kao službeni dokument od strane Ministarstva kulture 15. srpnja 2010. godine (za razdoblje 2010.-2015.). Vrsta je ugrožena fragmentiranjem staništa, ilegalnim odstrjelom, nedostatkom prirodnog plijena i ilegalnim trovanjima.

Mrki ili smeđi medvjed - *Ursus arctos* je zaštićena vrsta, odnosno lovna divljač kojom se gospodari temeljem «Plana gospodarenja smeđim medvjedom u Republici Hrvatskoj», koji je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva usvojilo 04. veljače 2008. godine. Vrsta je ugrožena uslijed fragmentiranja staništa – izgradnjom mreža prometnica koje onemogućavaju prirodnu migraciju te uzrokuju genetičku izolaciju pojedinih manjih populacija. Ilegalna i neuređena odlagališta otpada pridonose promjenama navika pojedinih životinja i približavanje ljudskim naseljima.

Mjere zaštite:

U cilju zaštite **velikih zvijeri**, nužno je prije izgradnje novih prometnica ili preinake postojećih, što bi moglo dovesti do presijecanja migratornih puteva, izraditi ocjenu prihvatljivosti zahvata za prirodu kojom će se, između ostalog, sagledati i utjecaj fragmentacije staništa na opstanak vrsta na ovom prostoru. Kako bi se sačuvala cjelovitost staništa velikih zvijeri potrebno im je omogućiti siguran prijelaz preko brzih prometnica (izgradnjom tunela, vijadukata, zelenih mostova), uz istovremeno onemogućavanje direktnog prijelaza (izgradnjom odgovarajućih ograda) kako bi se smanjila opasnost od stradavanja.

Sva dosadašnja neuređena odlagališta i divlje deponije potrebno je sanirati, te ih zajedno s legalnima, urediti na način da im velike zvijeri (prvenstveno medvjedi) ne mogu prići i hraniti se na smeću. Najučinkovitiji način je ograđivanje deponija električnom ogradom. Otpad u blizini naselja i objekata u kojima stalno ili povremeno borave ljudi (odmorišta, vidikovci) treba prikupljati u «bear-proof» kontejnere i kante – takve u koje medvjedi neće moći provaliti i hraniti se smećem.

Ptice

S obzirom na ovdje prisutna staništa te uzimajući u obzir podatke ornitoloških studija izrađenih u okviru LIFE III CRO-NEN projekta (izradio Zavod za ornitologiju, HAZU), kao i *Crvenu knjigu ugroženih ptica Hrvatske*, područje Općine Proložac je stvarno ili potencijalno područje rasprostranjenosti većeg broja ugroženih i/ili zaštićenih ptica. Uz tablicu s popisom zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta koje su ovdje rasprostranjene, za one najugroženije (pred izumiranjem – u kategorijama CR, EN i VU) navedeni su i osnovni podaci.

Tablica 2. Strogo zaštićene i ugrožene vrste ptica rasprostranjene na području Općine Proložac (RE – regionalno izumrle, CR – kritično ugrožene, EN – ugrožene, VU – osjetljive, NT – niskorizične, LC – najmanje zabrinjavajuće, DD – nedovoljno poznate; gp – gnijezdeća populacija, ngp – negnijezdeća populacija, zp – zimujuća populacija, pp – preletnička populacija; Z – zaštićena vrsta)

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Kategorija ugroženosti	Dodatak I Direktive o pticama
<i>Anthus campestris</i>	primorska trepteljka	LC gp	✓
<i>Aquila chrysaetos</i>	suri orao	EN gp	✓
<i>Circaetus gallicus</i>	zmijar	VU gp	✓
<i>Clamator glandarius*</i>	afrička kukavica	EN gp	
<i>Emberiza hortulana</i>	vrtna strnadica	NT gp	✓
<i>Falco peregrinus</i>	sivi sokol	VU gp	✓
<i>Hippolais olivetorum</i>	voljić maslinar	DD gp	✓
<i>Lanius minor</i>	sivi svračak	LC gp	✓
<i>Lullula arborea</i>	ševa krunica	LC gp	✓
<i>Pernis apivorus</i>	škanjac osaš	VU gp	✓
<i>Pluvialis apricaria</i>	troprsti zlatar		✓

*vjerojatno područje gniježđenja

Od ugrožene i strogo zaštićene ornitofaune koja potvrđeno ili moguće obitava na ovom području valja istaknuti slijedeće vrste:

suri orao (*Aquila chrysaetos*)

Kategorija ugroženosti: EN - ugrožena gnijezdeća populacija

Ekologija: Otvoreni predjeli pretežito s niskim raslinjem: planinski i kamenjarski pašnjaci, stjenovita područja, vrištine, polupustinje, tundra. U srednjoj i južnoj Europi pretežito u planinskim predjelima i području suhih mediteranskih pašnjaka i šikara. U prošlosti je bio rasprostranjen i u nizinskim područjima.

Razlozi ugroženosti: Lov i krivolov, intenziviranje poljodjelstva, odumiranje tradicionalnog stočarstva, smanjenje populacija srednjih sisavaca, jarebica i trčki zbog preintenzivnog lova, trovanje zvijeri, turizam i rekreativne aktivnosti.

afrička kukavica (*Clamator glandarius*)

Kategorija ugroženosti: EN - ugrožena gnijezdeća populacija

Ekologija: Obitava u otvorenim hrastovim i borovim šumama, na obradivim površinama (npr. nasadima badema) i otvorenim područjima s raštrkanim drvećem, živicama i sl.

Razlozi ugroženosti: Najvjerojatnije se radi o rubnoj populaciji, vrsta još uvijek širi areal i možda će i u Hrvatskoj uskoro postati brojnija. Zasada nije moguće utvrditi da li ju što ugrožava i u kolikoj mjeri.

zmijar (*Circaetus gallicus*)

Kategorija ugroženosti: VU – rizična gnijezdeća populacija

Ekologija: Obitava pretežito u područjima s toplom klimom i malo oborina što pogoduje obilju gmazova koji su zmijaru glavni plijen. Optimalno stanište su mu suha, sunčana, otvorena, kamenita, stjenovita ili pjeskovita područja ispresijecana šumama, šumarcima, makijom ili garigom.

Razlozi ugroženosti: Lov i krivolov, intenziviranje poljodjelstva, odumiranje tradicionalnog stočarstva.

sivi sokol (*Falco peregrinus*)

Kategorija ugroženosti: VU – rizična gnijezdeća populacija

Ekologija: Obitavaju na raznolikim staništima od otvorenih do šumovitih područja, u unutrašnjosti i uz more. Za lov su im potrebna otvorena područja koja često uključuju različita vlažna ili priobalna staništa. Za gniježđenje trebaju litice, stijene ili druge strme, nepristupačne položaje (npr. tornjevi ili ruševine), a u dijelovima areala gnijezdi se i na stablima (u starim gnijezdima drugih ptica) ili na tlu.

Razlozi ugroženosti: Lov i krivolov, intenziviranje poljodjelstva, pesticidi, smanjenje populacija srednje velikih ptica zbog preintenzivnog lova, turizam i rekreativne aktivnosti.

škanjac osaš (*Pernis apivorus*)

Kategorija ugroženosti: VU – rizična gnijezdeća populacija

Ekologija: Šume bogate proplancima, čistinama, prosjekama, sječevinama. Često i u mješovitom, mozaičnom krajoliku gdje su šume izmiješane s livadama, živicama, malim močvarama i sl.

Razlozi ugroženosti: Lov i krivolov, uređivanje šuma, intenziviranje poljodjelstva.

voljić maslinar (*Hippolais olivetorum*)

Kategorija ugroženosti: DD – nedovoljno poznata gnijezdeća populacija

Ekologija: Obitavaju u toplim, otvorenim hrastovim šumama, šikarama, maslinicima, voćnjacima, plantažama i sličnim površinama s raštrkanim drvećem i grmljem. Na zimovalištima u istočnoj Africi

obitavaju u savani i suhim grmovitim područjima. Gnijezdo grade na niskom drveću ili u grmlju. Hrane se uglavnom beskralješnjacima, a krajem ljeta i smokvama (vjerojatno i drugim voćem i bobicama). Hranu pretežito skupljaju u krošnjama drveća, također i u grmlju, ponekad i na tlu.

Razlozi ugroženosti: Bez opsežnijih istraživanja nije moguće utvrditi prave razloge ugroženosti, no najvjerojatnije se radi o zapuštanju tradicionalnog poljodjelstva i voćarstva i intenziviranju poljodjelstva.

Mjere zaštite:

U cilju zaštite vrsta ptica koje se gnijezde na liticama stijena, potrebno je spriječiti svako planiranje izgradnje infrastrukture i ostalih zahvata koji bi mogli ugroziti stanište ovih vrsta ptica.

U slučaju izvođenja ovakvih zahvata na područjima Ekološke mreže RH potrebno je provoditi ocjenu prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, sukladno Zakonu o zaštiti prirode i Pravilniku o ocjeni prihvatljivosti plana, programa i zahvata za ekološku mrežu.

U cilju zaštite vrsta ptica vezanih za šumska staništa, potrebno je o njima voditi brigu prilikom gospodarenja šumama, a naročito je potrebno ostavljati dostatan broj starih suhих stabala radi ptica dupljašica (kroz uvjete zaštite prirode odgovarajućih šumsko-gospodarskih osnova i/ili programa gospodarenja šumama).

U cilju eliminiranja stradavanja ptica, a posebice ptica koje imaju veliki raspon krila te su stoga u većoj opasnosti od strujnog udara na ovakvim objektima potrebno je tehničko rješenje izvesti na način da se ptice zaštite od strujnog udara. Zakona o zaštiti prirode propisuje da se stupove i tehničke komponente srednjonaponskih vodova izvode na način da se ptice zaštite ptica od strujnog udara. Nepoštivanje navedene odredbe podliježe prekršajnoj odredbi iz članka 195. stavka 1. Zakona. Republika Hrvatska stranka je Konvencije o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa (Bernska konvencija) od 2000. godine (Zakon o potvrđivanju Konvencije o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa (Bernska konvencija), Narodne novine Međunarodni ugovori 06/00). U Preporuci stalnog odbora Bernske konvencije br. 110(2004) o smanjivanju negativnih utjecaja nadzemnih vodova na ptice sagledana su tehnička rješenja koja su također opisana u članku „Prilog tipizaciji tehničkih rješenja za zaštitu ptica i malih životinja na srednjenaponskim elektroenergetskim postrojenjima“ (J. Bošnjak, M. Vranić; Hrvatski ogranak međunarodnog vijeća za velike elektroenergetske sustave - CIGRÉ; 7. Savjetovanje HO CIGRÉ, Cavtat, 2005.).

Vodozemci

Prema *Crvenoj knjizi vodozemaca i gmazova Hrvatske*, područje Općine Proložac je stanište slijedećih ugroženih vrsta vodozemaca:

Tablica 3. Ugrožene vrste vodozemaca na području Općine Proložac (SZ – strogo zaštićene, Z - zaštićene, CR – kritično ugrožene, EN – ugrožene, VU – osjetljive, NT – nisko rizične, LC – najmanje zabrinjavajuće, DD – nedovoljno poznate; ZZP – Zakon o zaštiti prirode

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Kategorija ugroženosti	Zaštita po ZZP	Dodatak II Direktive o staništima
<i>Hyla arborea</i>	gatalinka	NT	SZ	
<i>Triturus vulgaris</i>	mali vodenjak	DD	SZ	

Mjere zaštite:

Potrebno je očuvati staništa na kojima ove vrste obitavaju s naglaskom na vlažna i vodena staništa.

Gmazovi

Prema *Crvenoj knjizi vodozemaca i gmazova Hrvatske*, područje Općine Proložac je stanište slijedećih ugroženih vrsta gmazova:

Tablica 4. Ugrožene vrste gmazova na području Općine Proložac (SZ – strogo zaštićene, Z - zaštićene, CR – kritično ugrožene, EN – ugrožene, VU – osjetljive, NT – nisko rizične, LC – najmanje zabrinjavajuće, DD – nedovoljno poznate; ZKP – Zakon o zaštiti prirode

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Kategorija ugroženosti	Zaštita po ZKP	Dodatak II Direktive o staništima
<i>Zamenis situla</i>	crvenkrpica	DD	SZ	√

Mjere zaštite:

Potrebno je očuvati staništa na kojima ove vrste obitavaju s naglaskom na vlažna i vodena staništa.

Ribe

Prema *Crvenoj knjizi slatkovodnih riba Hrvatske* područje Općine Proložac je područje rasprostranjenja većeg broja ugroženih vrsta riba.

Tablica 5. Ugrožene vrste riba na širem području Općine Proložac (SZ - strogo zaštićena svojta, Z - zaštićena svojta; CR – kritično ugrožena, EN - ugrožena, VU- rizična, NT – potencijalno ugrožena, LC – najmanje zabrinjavajuća, DD-vjerojatno ugrožena)

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Kategorija ugroženosti	Zaštita po ZKP	Dodatak II Direktive o staništima
<i>Chondrostoma phoxinus</i>	podbila	CR	SZ	
<i>Phoxinellus adspersus</i> (<i>Delminichthys adspersus</i>)	imotska gaovica	VU	SZ	√
<i>Rutilus basak</i>	basak	NT	SZ	
<i>Salmothymus obtusirostris oxyrhynchus</i> (<i>Salmo obtusirostris oxyrhynchus</i>)	neretvanska mekousna	CR	SZ	
<i>Squalius microlepis</i>	makal	CR	SZ	

Od ugrožene i strogo zaštićene riblje faune koja potvrđeno ili moguće obitava na ovom području valja istaknuti sljedeće vrste:

podbila (*Chondrostoma phoxinus*)

Kategorija ugroženosti: CR – kritično ugrožena populacija.

Ekologija: Podbila je bentopelagička vrsta, koja obitava u ponornicama, izvorima, rječicama i jezerima dinarskog krša. Živi u jatima. Podbila se hrani vodenim beskralješnjacima i bentoskim algama.

Razlozi ugroženosti: izmjena prirodnih staništa i mrjestilišta. Zbog gradnje hidroelektrana i regulacije vodotokova. Osim toga ugrožavaju je neke alohtone i unešene invazivne vrste koje su pridonijele smanjenju populacija podbile i ugrozile njen opstanak.

**neretvanska mekousna (*Salmothymus obtusirostris oxyrhynchus*)
(*Salmo obtusirostris oxyrhynchus*)**

Kategorija ugroženosti: CR – kritično ugrožena populacija.

Ekologija: Nastanjuje srednji i donji tok rijeke Neretve, a u gornje dijelove rijeke i pritoke seli tijekom mrijesta. Najčešće se zadržava u mirnijim i dubljim dijelovima riječnog tijeka, a rijetko u brzacima i kaskadama.

Uzroci ugroženosti: Posebno je ugrožava eutrofikacija, melioracija, prelov, unos alohtonih riba i gradnja pregrada na rijekama. S obzirom na to da su na Neretvi četiri brane, onemogućene su joj uzvodne migracije.

makal (*Squalius microlepis*)

Kategorija ugroženosti: CR – kritično ugrožena populacija.

Ekologija: Živi u sporotekućim vodama i čistim jezerima na području slijeva rijeke Neretve.

Uzroci ugroženosti: Onečišćenje krških vodotoka, njihovo ujezerivanje, melioracije i druge slične promjene utječu na stanje njegovih populacija, koje su se u posljednjih tridesetak godina znatno smanjile.

imotska gaovica (*Phoxinellus adspersus*) (*Delminichthys adspersus*)

Kategorija ugroženosti: VU – rizična populacija.

Ekologija: Imotska gaovica živi u vodama temperature 5–20°C. Nastanjuje krška vodena staništa poput rijeka, jezera, izvora, pa čak zamočvarena staništa (Physis 24.14–24.15). Tijekom ljetnih vrućih razdoblja uglavnom prebiva u podzemlju jer vodotoci i vodene površine često presuše. Tijekom zime zalaze i u podzemlje gdje često miruju u podzemnom mulju. Prije povlačenja u podzemlje udružuju se u veća jata

Uzroci ugroženosti: Uništavanje krških vodenih staništa, smanjenje kvalitete (onečišćenje) vode i prekomjerno iskorištavanje ove vrste.

Mjere zaštite:

U cilju zaštite riba potrebno je o njima voditi brigu prilikom regulacija vodotoka i vodno-gospodarskih radova uz obavezu provođenja postupka ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu obzirom da područje Općine Proložac obuhvaća ekološki značajna područja uvrštena u Ekološku mrežu RH.

Nužno je onemogućiti i spriječiti onečišćenja vodotoka kako u nadzemnim tako i u podzemnim dijelovima. Sukladno Zakonu o zaštiti prirode i Zakonu o slatkovodnom ribarstvu, zabranjeno je vodotoke približavati stranim (alohtonim) vrstama.

Leptiri

Prema *Crvenoj knjizi danjih leptira Hrvatske* (u pripremi), područje Općine Proložac je stanište više ugroženih vrsta leptira.

Tablica 6. Ugrožene vrste danjih leptira na području Općine Proložac (SZ – strogo zaštićene, Z – zaštićene; CR – kritično ugrožene, EN – ugrožene, VU – osjetljive, NT – niskorizične, DD – nedovoljno poznate; ZZP – Zakon o zaštiti prirode

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Kategorija ugroženosti	Zaštita po ZZP	Dodatak II Direktive o staništima
<i>Parnassius mnemosyne</i>	crni apolon	NT	SZ	
<i>Protorebia afra dalmata</i>	dalmatinski okaš	DD	SZ	
<i>Zerynthia polyxena</i>	uskršnji leptir	NT	SZ	

Mjere zaštite:

Leptiri su općenito ugroženi uslijed regulacije voda što izaziva promjene staništa uz vodotoke i isušivanje vlažnih staništa; uništavanja šuma i promjena u gospodarenju šumama koje uključuju uništavanje starih hrastova i čišćenje rubova šuma; kemijskog onečišćenja; intenziviranja poljoprivredne proizvodnje; sukcesije livadnih staništa; te sakupljačke aktivnost kolekcionara.

U cilju zaštite leptira trebalo bi prvenstveno očuvati vodena i močvarna staništa te o njima voditi brigu prilikom gospodarenja šumama i travnjacima, melioraciji i vodno-gospodarskim zahvatima.

Alohtone vrste

Alohtone vrste predstavljaju velik problem i drugi su razlog smanjenja biološke raznolikosti na globalnom nivou, odmah nakon direktnog uništavanja staništa. Prema Zakonu o zaštiti prirode, zabranjeno je uvođenje stranih divljih svojti u ekološke sustave.

3.1.2 Ugrožena i rijetka staništa

Od tipova staništa koji zahtijevaju provođenje mjera očuvanja sukladno Zakonu o zaštiti prirode i EU Direktivi o staništima, na području Općine Proložac prisutni su stanišni tipovi koji su iskazani u narednom tabličnom prikazu. Ugrožena i rijetka staništa prema Pravilniku o vrstama stanišnih tipova, karti staništa, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima te o mjerama za očuvanje stanišnih tipova i EU Direktivi o staništima istaknuta su debljim otiskom (Napomena: oznaka * znači da su ugroženi pojedini tipovi staništa, a ne cijela skupina određenog NKS koda).

Tablica 4. Zastupljenost stanišnih tipova na području Općine Proložac

Tip staništa - NKS	NKS kod	(%)
Aktivna seoska područja	J11	2,315
Aktivna seoska područja / Urbanizirana seoska područja	J11/J13	0,043
Intenzivno obrađivane oranice na komasiranim površinama	I31	1,061
Javne neproizvodne kultivirane zelene površine	I81	0,579
Mozaici kultiviranih površina	I21	16,088
Mozaici kultiviranih površina / Aktivna seoska područja / Javne neproizvodne kultivirane zelene površine	I21/J11/I81	1,618
Neobrasle i slabo obrasle obale tekućica	A27	2,506
Primorske, termofilne šume i šikare medunca	E35	39,403
Stalne stajačice	A11	4,605
Stenomediterranske čiste vazdazelene šume i makija crnike	E82	3,657
Submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci	C35	2,850
Submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci / Dračici	C35/D31	16,065
Submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci / Primorske, termofilne šume i šikare medunca	C35/E35	2,382
Tirensko-jadranske vapnenačke stijene	B14	0,200
Trščaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi	A41	0,007

Urbanizirana seoska područja	J13	0,108
Vinogradi	I53	6,333
Šume običnog i crnog bora na dolomitima	E74	0,182
	Ukupno:	100.00

Stijene-točila

Tip staništa - NKS	NKS kod
Dalmatinske vapnenačke stijene / Ilirsko-jadranska, primorska točila	B142/B22

Prema Nacionalnoj klasifikaciji (Ministarstvo kulture RH, 2005.) ugrožena i rijetka staništa prisutna na ovom području opisana su na slijedeći način:

A.2.7. Neobrasle i slabo obrasle obale tekućica – Neobrasle i slabo obrasle obale tekućica suhe uslijed umjetnog ili prirodnog kolebanja vodnog lica. Uključuje obale s mekim i mobilnim sedimentima (sprudovi) te kamenite i stjenovite obale. Često važna staništa za ishranu nekih migratornih vrsta ptica.

A.4.1. Zajednice trščaka, rogozika, visokih šiljeva i visokih šaševa (Razred *PHRAGMITI-MAGNOCARICETEA* Klika in Klika et Novak 1941) – Zajednice rubova jezera, rijeka, potoka, eutrofnih bara i močvara, ali i plitkih poplavnih površina ili površina s visokom razinom donje (podzemne) vode u kojima prevladavaju močvarne, visoke jednosupnice i dvosupnice, uglavnom helofiti.

B.1.4. Tirensko-jadranske vapnenačke stijene (Red *CENTAUREO-CAMPANULETALIA* Trinajstić 1980) – Pripadaju razredu *ASPLENIETEA TRICHOMANIS* Br.-Bl. et Maire 1934 corr. Oberd. 1977. Hazmofitska vegetacija stjenjača pukotinjarki koja se razvija u pukotinama suhih vapnenačkih stijena i primorskih i kontinentalnih dijelova Hrvatske.

B.1.4.2. Dalmatinske vapnenačke stijene (Sveza *Centaureo-Portenschlagiellion* Trinajstić 1980) – Hazmofitska vegetacija stjenjača pukotinjarki koja se razvija u pukotinama suhih vapnenačkih stijena u mediteranskom području Južnog Jadrana.

B.2.2. Ilirsko-jadranska, primorska točila (Sveza *Peltarion alliaceae* H-ić. in Domac 1957) - Vegetacija jadranskih, primorskih točila razvijena je najvećim dijelom u istočnojadranskom primorju od Trsta na sjeveru do Crnogorskog primorja na jugu, te na nekoliko mjesta apeninske-zapadnojadranske obale.

C.3.5. Submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci (Red *SCORZONERETALIA VILLOSAE* H-ić. 1975 (= *SCORZONERO-CHRYSOPOGONETALIA* H-ić. et Ht. (1956) 1958 p.p.) – Pripadaju razredu *FESTUCO-BROMETEA* Br.-Bl. et R. Tx. 1943. Tom skupu staništa pripadaju zajednice razvijene na plitkim karbonatnim tlima duž istočnojadranskog primorja, uključujući i dijelove unutrašnjosti Dinarida do kuda prodiru utjecaji sredozemne klime.

E.3.5. Primorske, termofilne šume i šikare medunca (Sveza *Ostryo-Carpinion orientalis* Ht. (1954) 1959) – Pripadaju unutar razreda *QUERCO-FAGETEA* Br.-Bl. et Vlieger 1937 redu *QUERCETALIA PUBESCENTIS* Klika 1933.

E.7.4. Šume običnog i crnog bora na dolomitima (Sveza *Fraxino orni-Ericion* Ht. 1958) – Pripada redu *ERICO-PINETALIA* Ht. 1959 i razredu *ERICO-PINETEA* Ht. 1959. Navedeni skup zajednica obuhvaća svjetle šume običnog bora i šume crnog bora, rjeđe crnoga graba, koje se razvijaju na dolomitima.

E.8.2. Stenomediterranske čiste vazdazelenne šume i makija crnike (Sveza *Oleo-Ceratonion* Br.-Bl. 1931) – Skup zajednica čistih vazdazelenih šuma i makije crnike, te šuma alepskog bora razvijenih u najtoplijem i najsušem dijelu istočnojadranskog primorja. Karakterizira ih znatan udio kserotermnih, endozookornih elemenata - *Pistacia lentiscus*, *Juniperus phoenicea*, *Olea sylvestris*, *Ceratonia siliqua*, mjestimično *Euphorbia dendroides*, penjačica *Ephedra fragilis*, polugrmova *Prasium majus*, *Coronilla valentina*, te zeljastih vrsta *Arisarum vulgare*.

Priloženu kartu staništa područja Općine Proložac potrebno je ugraditi u Prostorni plan uređenja Općine Proložac

Mjere zaštite:

A. Površinske kopnene vode i močvarna staništa

- očuvati vodena i močvarna staništa u što prirodnijem stanju a prema potrebi izvršiti revitalizaciju; na područjima isušenim zbog regulacije vodotoka odrediti mjesta za prokope kojima bi se osiguralo povremeno plavljenje okolnih područja;
- osigurati povoljnu, ekološki prihvatljivu, količinu vode u vodenim i močvarnim staništima koja je nužna za opstanak staništa i njihovih značajnih bioloških vrsta;
- očuvati povoljna fizikalno-kemijska svojstva vode ili ih poboljšati, ukoliko su nepovoljna za opstanak staništa i njihovih značajnih bioloških vrsta;
- održavati povoljni režim voda za očuvanje močvarnih staništa;
- očuvati povoljni sastav mineralnih i hranjivih tvari u vodi i tlu močvarnih staništa;
- očuvati povezanost vodnoga toka;
- očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme;
- izbjegavati utvrđivanje obala, regulaciju vodotoka, kanaliziranje i promjene vodnog režima vodenih i močvarnih staništa ukoliko to nije neophodno za zaštitu života ljudi i naselja;
- u zaštiti od štetnog djelovanja voda dati prednost korištenju prirodnih retencija i vodotoka kao prostore za zadržavanje poplavnih voda odnosno njihovu odvodnju;
- prirodno neobrasle, šljunkovite, pjeskovite i muljevite, strme i položene, obale koje su gnijezdilišta i/ili hranilišta ptica održavati u povoljnom, ekološki prihvatljivom, stanju te spriječiti eksploataciju materijala i sukcesiju drvenastim vrstama;
- osigurati otvorene površine plitkih vodenih bazena, spriječiti sukcesiju, te osigurati trajnu povezanost sa matičnim vodotokom;
- sprječavati kaptiranje i zatrpavanje izvora;
- uklanjati strane invazivne vrste sa svih vodenih, obalnih i močvarnih površina;
- u gospodarenju vodama osigurati prikladnu brigu za očuvanje ugroženih i rijetkih divljih svojti te sustavno praćenje njihova stanja (monitoring);

B. Neobrasle i slabo obrasle kopnene površine

- očuvati povoljnu strukturu i konfiguraciju te dopustiti prirodne procese, uključujući eroziju;
- očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme;
- spriječiti vegetacijsku sukcesiju te uklanjati vrste, pogotovo drvenaste, koje obrastaju točilo a ne pripadaju karakterističnim točilarkama;
- poticati stočarstvo na planinskim, otočnim i primorskim točilima zbog očuvanja golog tla i sprečavanja sukcesije;
- postavljanje novih, te izmještanje postojećih penjačkih i planinarskih putova provesti na način koji ne ugrožava rijetke i ugrožene biljne i životinjske vrste;

C – D. Travnjaci, cretovi, visoke zeleni i šikare

- gospodariti travnjacima putem ispaše i režimom košnje, prilagođenim stanišnom tipu, uz prihvatljivo korištenje sredstava za zaštitu bilja i mineralnih gnojiva;
- očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme;

- očuvati povoljni omjer između travnjaka i šikare, uključujući i sprječavanje procesa sukcesije (sprječavanje zaraštavanja travnjaka i cretova i dr.) te na taj način osigurati mozaičnost staništa;
- očuvati povoljnu nisku razinu vrijednosti mineralnih tvari u tlima suhih i vlažnih travnjaka;
- očuvati povoljni vodni režim, uključujući visoku razinu podzemne vode na područjima cretova, vlažnih travnjaka i zajednica visokih zeleni, osigurati njihovo stalno vlaženje i redovitu ispašu, odnosno košnju;
- očuvati povoljni vodni režim, uključujući visoku razinu podzemne vode na područjima termofilnih šikara, spriječiti sukcesiju i uklanjati vrste drveća koje zasjenjuju stanište;
- poticati oživljavanje ekstenzivnog stočarstva u nizinskim, brdskim, planinskim, otočnim i primorskim travnjačkim područjima;
- poticati održavanje travnjaka košnjom prilagođenom stanišnom tipu;
- provoditi revitalizaciju degradiranih travnjačkih površina, posebno cretova i vlažnih travnjaka, te travnjaka u visokom stupnju sukcesije;
- na jako degradiranim, napuštenim i zaraslim travnjačkim površinama za potrebe ispaše potrebno je provesti ograničeno paljenje te poticati stočarstvo;
- uklanjati strane invazivne vrste sa svih travnjačkih površina i šikara;
- očuvati bušike, te spriječavati sukcesiju povremenim uklanjanjem nekih drvenastih vrsta i kontroliranim paljenjem;
- očuvati vegetacije visokih zelenih u kontaktnim zonama šuma i otvorenih površina, te spriječiti njihovo uništavanje prilikom izgradnje i održavanja šumskih cesta i putova;

E. Šume

- gospodarenje šumama provoditi sukladno načelima certifikacije šuma;
- prilikom dovršenoga sijeka većih šumskih površina, gdje god je to moguće i prikladno, ostavljati manje neposječene površine;
- u gospodarenju šumama očuvati u najvećoj mjeri šumske čistine (livade, pašnjaci i dr.) i šumske rubove;
- u gospodarenju šumama osigurati produljenje sječive zrelosti zavičajnih vrsta drveća s obzirom na fiziološki vijek pojedine vrste i zdravstveno stanje šumske zajednice;
- u gospodarenju šumama izbjegavati uporabu kemijskih sredstava za zaštitu bilja i bioloških kontrolnih sredstava ('control agents'); ne koristiti genetski modifikirane organizme;
- očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alotone) vrste i genetski modificirane organizme;
- u svim šumama osigurati stalan postotak zrelih, starih i suhih (stojećih i oborenih) stabala, osobito stabala s dupljama;
- u gospodarenju šumama osigurati prikladnu brigu za očuvanje ugroženih i rijetkih divljih svojti te sustavno praćenje njihova stanja (monitoring);
- pošumljavanje, gdje to dopuštaju uvjeti staništa, obavljati autohtonim vrstama drveća u sastavu koji odražava prirodni sastav, koristeći prirodni bliske metode; pošumljavanje nešumskih površina obavljati samo gdje je opravdano uz uvjet da se ne ugrožavaju ugroženi i rijetki nešumski stanišni tipovi;
- uklanjati strane invazivne vrste sa svih šumskih površina;
- osigurati povoljan vodni režim u poplavnim šumama;

Detaljne mjere za očuvanje šumskih staništa propisuju se uvjetima zaštite prirode za odgovarajuće šumsko-gospodarske osnove/programe na području Općine Proložac.

I. Kultivirane nešumske površine i staništa s korovnom i ruderalnom vegetacijom

- očuvati vegetaciju pukotina starih zidova, spriječiti uklanjanje vegetacije i zapunjavanje pukotina građevinskim materijalom;
- uz vodotoke i vlažne šume očuvati otvorene površine s vlažnim tlom bogatim dušikom;
- uklanjati invazivne vrste;
- očuvati korovne zajednice čije su karakteristične biljne vrste ugrožene na nacionalnoj razini;
- spriječiti vegetacijsku sukcesiju i uklanjati šumske vrste;

J. Izgrađena i industrijska staništa

- spriječiti vegetacijsku sukcesiju i očuvati endemične svojte;
- uklanjati invazivne vrste.

Ne planirati širenje građevinskog područja na račun ugroženih močvarnih i obalnih staništa. Zaustaviti daljnju degradaciju preostalih močvarnih i obalnih staništa, te prema mogućnostima izvesti njihovu revitalizaciju.

Prilikom planiranja prometnih koridora birati varijantu najmanje pogubnu za ugrožena staništa i područja važna za ugrožene vrste. Prilikom planiranja potencijalnih lokacija za vjetroelektrane posebice treba uvažiti ograničenja odnosno smjernice nužne za zaštitu ugroženih vrsta ptica i šišmiša.

1.3.3 Zaštićena i evidentirana područja

Na području Općine Proložac nalaze se slijedeća područja zaštićena temeljem Zakona o zaštiti prirode:

- Posebni rezervat – ihtiološki Vrljika izvor (1971.g.)
- Značajni krajobraz Prološko blato (1971.g.)

Prema bazi evidentiranih područja Državnog zavoda za zaštitu prirode na području općine Proložac nema područja predviđenih za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode.

Evidentirana područja, odnosno područja predviđena za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode potrebno je uskladiti s odredbama Prostornog plana Splitsko-dalmatinske županije.

Mjere zaštite:

Na području i u okolici posebnog ihtiološkog rezervata nisu dopušteni zahvati i radnje koji mogu negativno utjecati na očuvanje povoljnih uvjeta staništa i očuvanje stabilnosti ribljih populacija, a to su ponajprije hidrotehnički zahvati, regulacije vodotoka, izgradnje vodnih građevina, onečišćenja nadzemlja i podzemlja, unošenje stranih (alohtonih) vrsta i dr.

Elemente krajobrazu u zaštićenim područjima ali i ostalim krajobrazno vrijednim područjima treba štiti u cijelosti, pri čemu posebno mjesto zauzimaju raznovrsni ekološki sustavi i stanišni tipovi, u kombinaciji s elementima ruralnog krajobrazu, formiranima u uvjetima lokalnih tradicija korištenja prostora u različitim gospodarskim i povijesnim okolnostima (kao posljedica uravnoteženog korištenja poljoprivrednog zemljišta za biljnu proizvodnju i stočarstvo). U planiranju je potrebno provoditi interdisciplinarna istraživanja temeljena na vrednovanju svih krajobraznih sastavnica, naročito prirodnih i kulturno-povijesnih vrijednosti unutar granica obuhvata plana. Uređenje postojećih i širenje građevinskih područja planirati na način da se očuvaju postojeće krajobrazne vrijednosti. U planiranju vodnogospodarskih zahvata treba voditi računa o krajobrazu i vodama kao krajobraznom elementu.

U prostornom planiranju i uređenju na svim razinama voditi računa da se zadrži krajobrazna raznolikost i prirodna kvaliteta prostora uz uvažavanje i poticanje lokalnih metoda gradnje i graditeljske tradicije. Treba poticati uporabu autohtonih materijala (npr. drvo, kamen) i poštivanja tradicionalnih arhitektonskih smjernica prilikom gradnje objekata specifične namjene.

U krajobrazno vrijednim područjima potrebno je očuvati karakteristične prirodne značajke te je u tom cilju potrebno:

- sačuvati ih od prenamjene te unaprjeđivati njihove prirodne vrijednosti i posebnosti u skladu s okolnim prirodnim uvjetima i osobitostima da se ne bi narušila prirodna krajobrazna slika,
- odgovarajućim mjerama sprječavati šumske požare,
- uskladiti i prostorno organizirati različite interese,

- izbjegavati raspršenu izgradnju po istaknutim reljefnim uzvisinama, obrisima, i uzvišenjima te vrhovima
- izgradnju izvan granica građevinskog područja kontrolirati u veličini gabarita i izbjegavati postavu takve izgradnje uz zaštićene ili vrijedne krajobrazne pojedinačne elemente,
- štititi značajnije vizure od zaklanjanja većom izgradnjom,
- planirane koridore infrastrukture (prometna, elektrovodovi i sl.) izvoditi duž prirodne reljefne morfologije.

Nužno je osigurati provođenje mjera revitalizacije za staništa u područjima s ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima) izloženim zaraštavanju i zatrpavanju (travnjaci, lokve, špilje i dr.) – kroz osiguranje poticaja ili organiziranje košnje i čišćenja od strane nadležnih javnih ustanova zaštite prirode. Po potrebi navedene ustanove trebaju sukladno Zakonu o zaštiti prirode sklapati ugovore o skrbi za pojedina zaštićena područja ili njihove dijelove.

Do donošenja općih i pojedinačnih upravnih akata sukladno Zakonu o zaštiti prirode, unutar prostora područja predloženih za zaštitu, ograničiti izgradnju novih objekata izvan područja namijenjenih izgradnji naselja i drugim zonama izgradnje objekata. Po donošenju planova upravljanja za zaštićena područja, uskladiti sve aktivnosti s budućim mjerama zaštite tog područja, u suradnji s nadležnom institucijom/javnom ustanovom.

1.3.4 Područja ekološke mreže RH

U Hrvatskoj je Ekološka mreža propisana Zakonom o zaštiti prirode, a proglašena *Uredbom o proglašenju ekološke mreže*, te predstavlja sustav međusobno povezanih ili prostorno bliskih ekološki značajnih područja važnih za ugrožene vrste i staništa, koja uravnoteženom biogeografskom raspoređenošću značajno pridonose očuvanju prirodne ravnoteže i biološke raznolikosti. Uredbom o proglašenju ekološke mreže propisane su i smjernice za mjere zaštite čija provedba osigurava postizanje i održavanje povoljnog stanja ciljeva očuvanja svakog područja ekološke mreže. **Smjernice za mjere zaštite** navedene su u daljnjem tekstu, a opisi pojedinih područja Ekološke mreže nalaze se u prilogu ove stručne podloge. Funkcionalnost ekološke mreže osigurana je zastupljenošću njezinih sastavnica. Područja ekološke mreže sukladno EU ekološkoj mreži NATURA 2000 podijeljena su na **područja važna za divlje svojte i stanišne tipove** (potencijalna "SAC" područja - *Special Areas of Conservation*) te **međunarodno važna područja za ptice** (potencijalna "SPA" područja - *Special Protection Areas*). Unutar ekološke mreže njezini dijelovi povezuju se prirodnim ili umjetnim koridorima. Ekološki koridor je ekološka sastavnica ili niz takvih sastavnica koje omogućuju kretanje populacijama živih organizama od jednog lokaliteta do drugog. Područja važna za divlje svojte i stanišne tipove koja su uz šifru područja označena s #, kao i sva međunarodno važna područja za ptice, predstavljaju potencijalna područja NATURA 2000.

Sukladno mehanizmu EU Direktive o staništima. Zakon o zaštiti prirode propisuje da se dijelovi ekološke mreže mogu štititi kao posebno zaštićena područja ili provedbom planova upravljanja, kao i kroz postupak ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu svakog ugrožavajućeg zahvata. Negativno ocijenjen zahvat se može odobriti samo u slučajevima prevladavajućeg javnog interesa i uz Zakonom utvrđene kompenzacijske uvjete. Važan mehanizam je i mogućnost sklapanja ugovora s vlasnicima i ovlaštenicima prava na područjima ekološke mreže, uz osiguranje poticaja za one djelatnosti koje doprinose očuvanju biološke raznolikosti.

Ekološka mreža na području općine Proložac obuhvaća slijedeća područja važna za divlje svojte i stanišne tipove:

Prološko blato šifra #HR2000932

Ciljevi očuvanja:

rak kamenjar (*Austropotamobius pallipes*)

endemične svojte riba jadranskog slijeva
neretvanski vijun (*Cobitis narentana*)
imotska gaovica (*Delminichthys (Phoxinellus) adpersus*)
makal (*Squalius microlepis*)

Smjernice za mjere zaštite:

- 4 Pažljivo provoditi melioraciju
- 100 Očuvati vodena i močvarna staništa u što prirodnijem stanju a prema potrebi izvršiti revitalizaciju
- 107 Očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohitone) vrste i genetski modificirane organizme

Ostalo:

zabrana gradnje objekata izvan naselja

Vrljika šifra #HR2000933

Ciljevi očuvanja:

rak kamenjar (*Austropotamobius pallipes*)
basak *Rutilus basak*
imotska gaovica (*Delminichthys (Phoxinellus) adpersus*)
mekousna (*Salmothymus obturirostris*)
endemične svojte riba jadranskog slijeva

Smjernice za mjere zaštite:

- 100 Očuvati vodena i močvarna staništa u što prirodnijem stanju a prema potrebi izvršiti revitalizaciju
- 102 Očuvati povoljna fizikalno-kemijska svojstva vode ili ih poboljšati, ukoliko su nepovoljna za opstanak staništa i njihovih značajnijih bioloških vrsta
- 105 Očuvati raznolikost staništa na vodotocima (neutvrđene obale, sprudovi, brzaci, slapovi im dr.) i povoljnu dinamiku voda (meandriranje, prenošenje i odlaganje nanosa, povremeno prirodno plavljenje rukavaca i dr.)
- 106 Očuvati povezanost vodnog toka

Priložena karta Ekološke mreže na području Općine Proložac sastavni je dio ovih Obrazloženja.

Mjere zaštite:

Provoditi smjernice za mjere zaštite područja ekološke mreže propisane Uredbom o proglašenju ekološke mreže, te donijeti i provoditi Plan upravljanja s ciljem očuvanja svakog područja ekološke mreže, te očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti i zaštite prirodnih vrijednosti.

Svi planovi, programi i/ili zahvati koji mogu imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže podliježu ocjeni prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, sukladno Zakonu o zaštiti prirode i Pravilniku o ocjeni prihvatljivosti plana, programa i zahvata za ekološku mrežu. Od zahvata koji mogu imati negativan utjecaj na područja ekološke mreže posebice treba izdvojiti planirane vjetroelektrane, solarne elektrane, radove regulacije vodotoka, obuhvatne infrastrukturne projekte/koridore i razvoj turističkih zona.

Izvršiti inventarizaciju vrsta i staništa te provoditi praćenje stanja (monitoring) kvalifikacijskih vrsta i stanišnih tipova u pojedinim područjima ekološke mreže.

3.2 Mjere zaštite kulturno – povijesnih cjelina i građevina

Na području općine Proložac upisom u Registar spomenika kulture zaštićene su slijedeće cjeline i pojedinačne građevine:

- arheološko nalazište Češljaraova glavica, Donji Proložac, upisano u Registar kulturnih dobara RH pod brojem Z-5927
- arheološko nalazište Kokića glavica, Donji Proložac, upisano u Registar kulturnih dobara RH pod brojem Z-5544

- arheološko nalazište Opačac, Donji Proložac, upisano u Registar kulturnih dobara RH pod brojem Z-3848
- arheološko nalazište Strinićeva glavica, Donji Proložac upisano u Registar kulturnih dobara RH pod brojem Z-5911
- crkva Sv. Mihovila, Donji Proložac, upisana u Registar kulturnih dobara RH pod brojem Z-4463
- Gospina crkva na Durmiševcu, Donji Proložac, upisana u Registar kulturnih dobara RH pod brojem Z-5340
- arheološki ostaci franjevačkog samostana na otočiću Manastir, Donji Proložac, upisani u Registar kulturnih dobara RH pod brojem Z-3996
- crkva Sv. Ivana Krstitelja, Ričice, upisana u Registar kulturnih dobara RH pod brojem Z-5920
- most na Suvaji, Donji Proložac, upisan u Registar kulturnih dobara RH pod brojem Z-4462
- stambeno-gospodarski sklop Perinuša, Donji Proložac, upisan u Registar kulturnih dobara RH pod brojem Z-5042
- tvrđava Badnjevice, Donji Proložac, upisana u Registar kulturnih dobara RH pod brojem Z-4461
- gradina, Ričice, upisana u Registar kulturnih dobara RH pod brojem Z-2801
- arheološki lokalitet i groblje, Donji Proložac, upisano u Registar kulturnih dobara RH

Preventivno zaštićena kulturna dobra obuhvaćaju:

- Tolića mlinica, Donji Proložac, upisana u Registar kulturnih dobara RH pod brojem P- 4355
- kulturno-povijesni krajolik Prološko Blato, područje koje obuhvaća jugozapadni dio općine Proložac i istočni dio Općine Lokvičići

Prostornim planom predlaže se pokretanje postupka upisa u Registar nepokretnih kulturnih dobara:

- ruralna cjelina Malenice, Cera
- ruralna cjelina Kraljevići, Gornji Proložac

Prostornim planom evidentirana su nepokretna kulturna dobra lokalnog značaja koja se štite odredbama i mjerama Prostornog plana:

- ruralne cjeline
- krajolik:
 - kulturni krajolik područja Ričica (Cera), Gornjeg Prološca (Bušanje) i Donjeg Prološca (vinograd Imotskog polja)
 - prirodni krajolik Gornjeg Prološca, kanjon Ričine i područje Jezerine
- sakralne građevine
- civilne građevine:
 - Jaukova mlinica, Donji Proložac-Zdilari
 - Rakin most, Šumet
- elementi povijesne opreme prostora:
 - bunari, lokve i čatrnje
- arheološki lokaliteti:
 - Šumet, Zujića gradina
 - Šumet, gomile
 - Meteri, Lug
 - Proložac, Prgometova gomila-prapovijesna gradina i srednjovjekovno groblje
 - Postranje, lokalitet "Nad Vrbinom"-gradina i srednjovjekovno groblje
 - Mala vrbina- gomila 1
 - Mala vrbina- gomile
 - Badnjevice, prapovijesne gomile
 - Mandića kuk, gomila i stara cesta
 - Lug, prapovijesna naselja
 - Ričice, Malenice-prapovijesna gomila
 - Ričice, Sridnje brdo-prapovijesne gomile

2. STRUČNE PODLOGE NA KOJIMA SE TEMELJE PROSTORNO PLANSKA RJEŠENJA

Za potrebe izrade Izmjena i dopuna prostornog plana uređenja općine Proložac Državni zavod za zaštitu prirode izradio je elaborat: „Podaci o vrstama, staništima, zaštićenim i evidentiranim područjima i područjima Ekološke mreže RH mreže s prijedlogom mjera zaštite za potrebe izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Proložac“, Zagreb, kolovoz 2012. godine.

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Uprava za zaštitu prirode, zatražila je od Državnog zavoda za zaštitu prirode podatke o vrstama, staništima, zaštićenim i evidentiranim područjima i područjima ekološke mreže RH za potrebe Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Proložac (Klasa: 612-07/12-57/54, Ur. broj: 517-07-2-2-12-02).

Podaci se dostavljaju Ministarstvu zaštite okoliša i prirode, Upravi za zaštitu prirode, u cilju utvrđivanja uvjeta zaštite prirode koje je potrebno ugraditi u Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Proložac.

3. POPIS SEKTORSKIH DOKUMENATA I PROPISA KOJE JE BILO POTREBNO POŠTIVATI U NJEGOVOJ IZRADI

1. PROSTORNO UREĐENJE

1. **Zakon o prostornom uređenju**
Narodne novine, br. 153/13.
2. **Zakon o arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji**
(„Narodne novine“ broj 152/08., 49/11., 25/13.)
3. **Uredba o određivanju građevina, drugih zahvata u prostoru i površina državnog i područnog (regionalnog) značaja**
(„Narodne novine“ broj 37/14.)
4. **Pravilnik o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora – redakcijski pročišćeni tekst**
(„Narodne novine“ broj 29/83., 36/85. i 42/86.)
5. **Pravilnik o općinama koje mogu donijeti prostorni plan uređenja općine smanjenog sadržaja i sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza i obveznim prilogima toga plana**
(„Narodne novine“ broj 135/10.)
6. **Pravilnik o geodetskom projektu**
(„Narodne novine“ broj 12/14., 56/14.),
Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o geodetskom projektu
Pravilnik o geodetskom projektu - pročišćeni tekst (neslužbeno)
7. **Pravilnik o obveznom sadržaju idejnog projekta**
(„Narodne novine“ broj 55/14.)
8. **Pravilnik o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova**
(„Narodne novine“, broj 106/98, 39/04, 45/04 – ispravak, 163/04 i 135/10.)
9. **Pravilnik o jednostavnim građevinama i radovima**
(„Narodne novine“, broj 79/14.)
10. **Zakon o gradnji - stupio na snagu 1. siječnja 2014.**
(„Narodne novine“ broj 153/13.)
Zakon o građevnim proizvodima
(„Narodne novine“ broj 76/13., 30/14.)
11. **Zakon o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama**
(„Narodne novine“ broj 86/12., 143/13.)
12. **Pravilnik o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću**
(„Narodne novine“, broj 78/13.)
13. **Zakon o građevnim proizvodima**
(„Narodne novine“ broj 76/13., 30/14.)
14. **Pravilnik o obveznom sadržaju i opremanju projekata građevina**
(„Narodne novine“ broj 64/14.)
15. **Zakon o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama**
(„Narodne novine“ broj 86/12., 143/13.)
16. **Uredba o određivanju zahvata u prostoru i građevina za koje Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva izdaje lokacijsku i/ili građevnu dozvolu**
Narodne novine, br. 116/07 i 56/11.
17. **Zakon o naseljima**
Narodne novine, br. 54/88

2. PROMET, TELEKOMUNIKACIJSKE I OPSKRBNE MREŽE

1. **Zakon o cestama**
Narodne novine, br. 84/11, 18/13, 22/13 i 54/13.
2. **Zakon o sigurnosti prometa na cestama**
Narodne novine, br. 67/08, 48/10 i 74/11.
3. **Pravilnik o autobusnim stajalištima**

Narodne novine, br. 119/07.

4. **Pravilnik o uvjetima za projektiranje i izgradnju priključaka i prilaza na javnu cestu**
Narodne novine, br. 119/07.
5. **Uredba o mjerilima za razvrstavanje javnih cesta**
(„Narodne novine, br. 34/12.)
6. **Pravilnik o korištenju cestovnog zemljišta i obavljanju pratećih djelatnosti**
Narodne novine, br. 119/07 i 39/11.
7. **Pravilnik o osnovnim uvjetima kojima javne ceste izvan naselja i njihovi elementi moraju udovoljavati sa stajališta sigurnosti prometa**
Narodne novine, br. 110/01.
8. **Zakon o elektroničkim komunikacijama**
Narodne novine, br. 73/08 i 90/11.
9. **Zakon o vodama**
(„Narodne novine“, br. 153/09, 130/11 i 56/13.)
10. **Pravilnik o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta**
Narodne novine, br. 66/11.
11. **Uredba o standardu kakvoće voda**
Narodne novine br. 89/10.
12. **Pravilnik o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda**
Narodne novine br. 87/10.
13. **Zakon o energiji**
(„Narodne novine“, broj 68/01, 177/04, 76/07, 152/08, 127/10, 125/11 - Kazneni zakon i 120/12 - Zakon o energiji

3. KOMUNALNO GOSPODARSTVO

1. **Zakon o komunalnom gospodarstvu**
(„Narodne novine“, broj 26/03 – pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 144/12, 94/13 - Zakon o održivom gospodarenju otpadom i 153/13 - Zakon o gradnji
2. **Zakon o grobljima**
(„Narodne novine“, broj 19/98., 50/12.)
3. **Pravilnik o grobljima**
(„Narodne novine“, broj 99/02.)

4. ZAŠTITA OKOLIŠA

1. **Zakon o zaštiti okoliša**
(„Narodne novine“, broj 80/13 i 153/13 - Zakon o gradnji
2. **Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš**
(„Narodne novine“, broj 61/14.)
3. **Plan intervencija u zaštiti okoliša**
Narodne novine 82/99, 86/99, 12/01
4. **Nacionalna strategija zaštite okoliša**
Narodne novine 46/02
5. **Nacionalni plan djelovanja za okoliš**
Narodne novine 46/02
6. **Uredba o ekološkoj mreži**
(„Narodne novine“, broj 124/13.)
7. **Zakon o zaštiti zraka**
Narodne novine, br. 130/11, 47/14.
8. **Zakon o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja**
Narodne novine 114/11.
9. **Zakon o održivom gospodarenju otpadom**
(„Narodne novine“, broj 94/13.)
10. **Uredba o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada s katalogom otpada i listom opasnog otpada**
Narodne novine, br. 50/05 i 39/09.
11. **Zakon o zaštiti od buke**
(„Narodne novine“, broj 30/09, 55/13 i 153/13.)

5. ZAŠTITA I OČUVANJE PRIRODE I KULTURNIH DOBARA

1. **Zakon o zaštiti prirode**
Narodne novine, br. 80/13.
2. **Strategija i akcijski plan zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske**
(„Narodne novine“, broj 143/08.)
3. **Zakon o poljoprivrednom zemljištu**
Narodne novine, br. 152/08, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11.
4. **Zakon o šumama**
Narodne novine, br. 140/05, 82/06, 129/08, 80/10, 124/10 i 145/11.
5. **Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara**
Narodne novine, br. 69/99, 151/03, 157/03, 100/04 – Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o gradnji, 87/09, 88/10 i 61/11.

6. ZAŠTITA OD POŽARA

1. **Zakon o zaštiti od požara**
Narodne novine, br. 92/10.
2. **Pravilnik o uvjetima za vatrogasne pristupe**
Narodne novine, br. 35/94, 55/94 i 142/03.
3. **Pravilnik o razvrstavanju građevina, građevinskih dijelova i prostora u kategorije ugroženosti od požara**
Narodne novine, br. 62/94 i 32/97.
4. **Pravilniku o hidrantskoj mreži za gašenje požara**
Narodne novine 08/06

7. ZAŠTITA OD IONIZIRAJUĆIH I NEIONIZIRAJUĆIH ZRAČENJA I DRUGI ZAHTJEVI HIGIJENE, ZDRAVLJA I ZAŠTITE OKOLIŠA

1. **Zakon o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti**
Narodne novine, br. 28/10.
2. **Zakon o zaštiti od neionizirajućih zračenja**
Narodne novine, br. 91/10.
3. **Pravilnik o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave**
Narodne novine, br. 145/04.

8. DRUGI PROPISI PROSTORNOG UREĐENJA

1. **Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi**
Narodne novine, br. 33/01, 60/01-vjerodostojno tumačenje i 129/05, 109/07, 125/08 i 36/09.
2. **Zakon o državnoj izmjeri i katastru nekretnina**
Narodne novine, br. 16/07 i 124/10.
3. **Zakon o obrani**
Narodne novine, br. 33/02, 58/02, 100/04, 174/04, 76/07 i 153/09.
4. **Zakon o rudarstvu**
Narodne novine, br. 75/09 i 49/11.
5. **Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti**
Narodne novine, br. 138/06, 152/08, 43/09, 88/10 i 145/11.
6. **Pravilnik o tehničkim normativima za izgradnju objekata visokogradnje u seizmičkim područjima**
Službeni list, br. 31/81, 49/82, 29/83, 20/88 i 52/90.
7. **Pravilnik o razvrstavanju, kategorizaciji i posebnim standardima ugostiteljskih objekata iz skupine hoteli**
Narodne novine, br. 88/07, 58/08 i 62/09.

7. SAŽETAK ZA JAVNOST

Ovim sažetkom nisu obuhvaćeni svi propisani elementi Izmjena i dopuna prostornog plana uređenja općine Proložac. Sažetak ne može u potpunosti zamijeniti cjeloviti tekstualni i grafički dio Izmjena i dopuna prostornog plana uređenja općine Proložac.

Pravni osnova za izradu Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja općine Proložac

Pravni osnova za izradu i donošenje Izmjena i dopuna je:

- članak 188. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“, broj 153/13.)
- Pravilnik o općinama koje mogu donijeti prostorni plan uređenja općine smanjenog sadržaja i sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza i obveznim prilogima toga plana („Narodne novine“, broj 135/10.)
- Odluka o izradi Izmjena i dopuna prostornog plana uređenja općine Proložac ("Službeni glasnik Općine Proložac“, broj 2/12.)

Izrada izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja općine Proložac je dio procesa kontinuiranog planiranja koji se temelji na praćenju i ocjenjivanju stanja na području općine Proložac te reagiranju na prostorne pojave i procese koji nisu u skladu s razvojnim ciljevima Prostornog plana uređenja Općine Proložac („Službeni glasnik Općine Proložac“, broj 5/06.) kao i na planska rješenja koja se ne potvrđuju u praksi provedbe plana ili nisu u skladu s izmjenama nadređene prostorno planske dokumentacije i regulative. Također se ocjenjuje potrebnim osigurati nove uvjete razvoja Općine u pogledu energetske učinkovitosti i osiguranja prostora za razvoj naselja na obroncima i izvan polja.

Osnovni razlozi za Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja općine Proložac su sljedeći:

- terminološko i sadržajno usklađenje odredbi za provođenje sa Zakonom,
- usklađenje s izmjenama i dopunama Prostornog plana Splitsko-dalmatinske županije,
- preispitivanje odredbi za provođenje koje su se u provedbi pokazale nedovoljno preciznim ili neadekvatnim (npr. građevine za gospodarsku namjenu, potreba izrade urbanističkih planova, ostale odredbe za provođenje kojima se osigurava bolja provedba Prostornog plana i dr.),
- izmjena građevinskog područja naselja i to:
 - definiranje lokacije novog groblja kod sv. Nikole,
 - definiranje građevinskog područja novog naselja na predjelu Budim,
 - definiranje građevinskog područja novog naselja i pratećih sadržaja naselja na predjelu Vučja Draga,
 - osiguranje lokacije za gradnju sadržaja javne i društvene namjene (staračkog doma i druge institucije socijalne skrbi) na predjelu Vučja Draga,
 - definiranje prostora za gradnju vjetroparka na predjelu Proložac Gornji,
 - prenamjena gospodarske (poslovne) namjene K1 u mješovitu namjenu za razvoj naselja Šumet te preoblikovanje drugih zone gospodarske namjene,
 - omogućavanje gradnje ugostiteljsko turističkih sadržaja unutra planirane gospodarske zone (K1),
 - izmjene (preoblikovanje) građevinskog područja naselja,
- preispitivanje planirane cestovne mreže i dopuna već provjerenim i/ili izvedenim trasama cesta,
- usklađivanje sa zahtjevima javnopravnih tijela sukladno Zakonu o prostornom uređenju,
- usklađivanje s primjedbama, očitovanjima i mišljenjima iz javna rasprave a kojima se pridonosi kvalitetnijem uređenju prostora i poboljšanju uvjeta života i rada stanovnika,
- preispitivanje broja i obuhvata obveznih urbanističkih planova uređenja.

Prostorni plan obuhvaća područje Općine Proložac.

Ocjena stanja u obuhvatu Prostornog plana

U uređenju i korištenju prostora općine Proložac mogu se izdvojiti dva problema, jedan vezan za provedbu Prostornog plana uređenja općine Proložac i izradu propisanih urbanističkih planova i drugi vezan za potrebu osiguranja uvjeta za kvalitetniji gospodarski razvoj i razvoj naselja sa pratećim sadržajima.

U uređenju naselja postignuti su značajni rezultati prvenstveno u osiguranju javnih i društvenih sadržaja i komunalne infrastrukture. Izgrađena je nova škola, dvorana, uređene su postojeće i izgrađene nove prometnice. Planira se gradnja novog groblja izvan naselja i polja.

Radi ograničenja širenja naselja i građevinskog područja u polje, potrebno je razmotriti formiranje novog građevinskog područja na padinama brda i krškom području izvan polja te osigurati mjere za uređenje toga novog građevinskog područja.

Obuhvat Izmjena i dopuna

Izmjene i dopune obuhvaćaju ukupno područje općine Proložac. Izmjene i dopune uključuju izmjene i dopune Odredbi za provođenje vezano za razloge iz prethodne točke te izmjene grafičkog dijela elaborata Prostornog plana.

Izmjene i dopune uključuju i druge izmjene koje su se pokazale opravdanima u tijeku javne rasprave ili su proizašle iz zahtjeva i očitovanja tijela i osoba određenih posebnim propisima.

Predložene izmjene i dopune potrebno je ugraditi u tekstualni i grafički dio Prostornog plana uređenja općine Proložac i to kako slijedi:

A. Tekstualni dio:

ODREDBE ZA PROVOĐENJE

B. Grafički dio:

1. KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA	
Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
2. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI	
2.1 CESTOVNI PROMET	
Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
2.2 ENERGETSKI SUSTAVI	
Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
2.3 VODNO-GOSPODARSTVENI SUSTAVI	
Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
2.4 POŠTA I TELEKOMUNIKACIJE	
Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
3. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITEPROSTORA	
3.1 PRIRODNA I GRADITELJSKA BAŠTINA	
Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
3.2 PODRUČJA POSEBNIH OGRANIČENJA U KORIŠTENJU	
Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
3.3 EKOLOŠKA MREŽA	
Izvod iz Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije	1:100.000
4. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA	
IZDVOJENA GRAĐEVINSKA PODRUČJA IZVAN NASELJA	1:5000
4a. GRAĐEVINSKA PODRUČJA (mreža listova)	1:25.000

C. Obvezni prilozi:

1. OBRAZLOŽENJE IZMJENA I DOPUNA PROSTORNOG PLANA
2. STRUČNE PODLOGE NA KOJIMA SE TEMELJE PROSTORNO PLANSKA RJEŠENJA
3. POPIS SEKTORSKIH DOKUMENATA I PROPISA KOJE JE BILO POTREBNO POŠTIVATI U NJEGOVOJ IZRADI
4. ZAHTJEVI I MIŠLJENJA IZ ČLANKA 79., 94. i 98. ZAKONA O PROSTORNOM UREĐENJU I GRADNJI
5. IZVJEŠĆA O PRETHODNOJ I JAVNOJ RASPRAVI
6. EVIDENCIJA POSTUPKA IZRADE I DONOŠENJA IZMJENA I DOPUNA PROSTORNOG PLANA
7. SAŽETAK ZA JAVNOST

Programska polazišta Prostornog plana

Temeljna zadaća Prostornog plana uređenja općine Proložac je dugoročno planiranje prostora u smislu organizacije prostora i optimalnog kapacitiranja za sve funkcije naselja, posebno gospodarske, uz istovremenu zaštitu prirodnih i kulturnih dobara i povijesnih vrijednosti.

Obzirom na složenost i dugotrajnost procedura izrade urbanističkih planova uređenja značajan praktični rezultat ovih izmjena i dopuna je revizija razgraničenja izgrađenog i neizgrađenog dijela građevinskog područja svih naselja općine Proložac. Time se znatno smanjuje potreba za izradom obveznih urbanističkih planova uređenja.

Izmijenjene su granice građevinskog područja naselja, gradnja na terenima izvan polja, zone gospodarske namjene te revidirane s ciljem njihove jednostavnije realizacije odnosno privođenja namjeni. Radi korištenja novih geodetskih podloga za prikaz granica građevinskog područja naselja došli je do izmjena granica posebno izgrađenog dijela građevinskog područja kao rezultat usklađivanja s novim podlogama. Također je korišten novi digitalni ortofoto prikaz na temelju kojega je korigiran izgrađeni dio građevinskog područja naselja.

Jedan od obveznih ciljeva ovih Izmjena i dopuna prostornog plana je usklađenje sa Zakonom o prostornom uređenju te s izmjenama i dopunama Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije.

Za izradu Prostornog plana je izrađena posebna stručna podloga Državnog zavoda za zaštitu prirode „Podaci o vrstama, staništima, zaštićenim i evidentiranom područjima i područjima Ekološke mreže RH s prijedlogom mjera zaštite za potrebe Izmjena i dopuna prostornog plana uređenja općine Proložac“, Zagreb, kolovoz 2012. godine.

Kako su u međuvremenu usvojene Izmjene i dopune Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije izmijenjen je grafički dio u mjerilu 1:100.000 koji je sastavni dio Prostornog plana uređenja općine Proložac.

Prostorni plan u mjerilu 1:5.000 je izrađen na novim digitalnim katastarskim podlogama a stručne analize provedene kroz rad odabranog izrađivača (URBOS doo Split) a u suradnji s nadležnom općinskom službom.

Problem određivanja građevinskog područja naselja

U skladu sa člankom 43. Zakona o prostornom uređenju stekli su se uvjeti za proširenje građevinskog područja za naselja Gornji Proložac, Donji Proložac i Postranje u kojima je prema novom prikazu izgrađenog građevinskog područja (analiziranog na temelju ortofoto prikaza)

izgrađeno više od 50% građevinskog područja naselja. U tom slučaju građevinsko područje naselja se može proširiti za 30%.

Međutim, Prostornim planom Splitsko dalmatinske županije određena je mogućnost proširenja građevinskog područja naselja samo u slučaju kada je izgrađeni dio prelazi 80% površine građevinskog područja a tome uvjetu ne udovoljava niti jedno naselje općine Proložac. Stoga je u donošenju ovih Izmjena i dopuna primijenjen važeći Zakon jer Prostorni plan Splitsko dalmatinske županije nije usklađen s tim propisom.

Prema navedenom samo građevinsko područje naselja Šumet zadovoljava uvjete Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije a naselja Donji Proložac i naselje Postranje zadovoljavaju uvjete koji su propisani Zakonom o prostornom uređenju. Međutim u cjelini građevinsko područje općine Proložac zadovoljava uvjete koji su propisani Zakonom o prostornom uređenju. Naime Zakon o prostornom uređenju određuje da građevinsko područje općine u cjelini mora udovoljavati uvjetima izgrađenosti da bi se omogućilo njegovo plansko širenje.

OBVEZNA TABLICA PROVJERE GP NASELJA								
naselja	GP naselja i izdvojenih dijelova naselja	PPUO Proložac (Službeni glasnik Općine Proložac, 5/06.)			max. prema čl. 4 Zakona o prostornom uređenju	ID PPUO Proložac		
		Ukupno GP ha	Izgrađeno GP ha	Izgrađeno GP %		Ukupno GP ha	Izgrađeno GP ha	Izgrađeno GP %
1.	Gornji Proložac	85,7	48,8	56,94	111,41	117,97	48,8	41,4
2.	Donji Proložac	219,6	151,4	68,94	285,48	225,2	151,4	63,5
3.	Šumet	42,3	20,1	47,52	42,3	40,9	20,1	49,1
4.	Postranje	175,5	94,1	53,62	228,15	177,2	94,1	53,1
5.	Ričice	147,6	40,6	27,5	147,6	151,8	40,6	26,7
UKUPNO		670,7	355	52,93	814,94	713,07	355	49,8

Iz prikaza gornje tablice proizlazi da je građevinsko područje naselja općine Proložac u skladu s člankom 43. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“, broj 153/13.) jer je od ukupno moguće površine građevinskog područja naselja od 814,94 ha planirano ukupno 713,07 ha u svih pet naselja općine Proložac.